

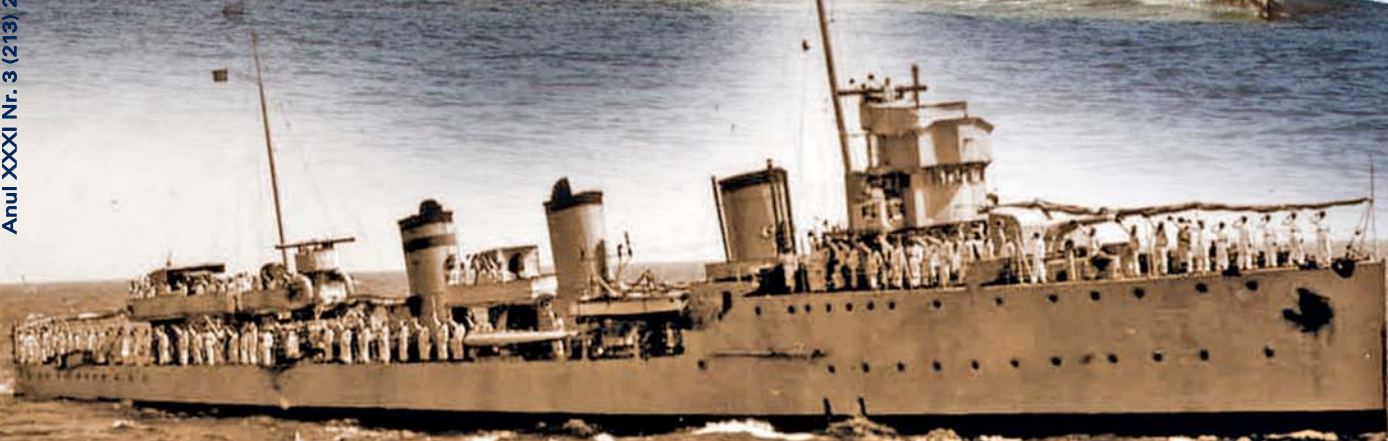
MARINA

www.navy.ro

ROMÂNĂ

REVISTA FORTELOR NAVALE ROMÂNE

NUMĂR SPECIAL

Anul XXXI Nr. 3 (213) 2021 • NUMĂR SPECIAL

La mulți ani marinari, prin profesie, vocație sau pasiuni!

Fie că suntem parte din marea familie a marinei iar marea și Dunărea sunt zona noastră de responsabilitate, fie că suntem legați sufletește de marină, fie că ne plac marea sau apele bătrânului fluviu și Delta Dunării doar în vacanțe sau concediul din vară, fie că admirăm zbulciul mării iarna, cu toții ne raportăm mai mult sau mai puțin, mai rar sau mai des, la întinderea nemărginită a mării sau la minunata simfonie a Dunării.

Ziua Marinei Române ocupă, prin semnificația și încărcătura sa emoțională, un loc aparte în sufletele românilor. În urmă cu 119 ani, de Sfânta Maria, protectoarea celor care își desfășoară activitatea pe întinderile de apă, se organiza la Constanța, pentru prima oară în istoria României, Ziua Marinei Române.

În decursul anilor, toate activitățile organizate în luna premergătoare acestei sărbători au fost publice, în mijlocul urbilor, alături de populație, marinarii militari prezentându-se și prezentând onorul țării, iar sărbătoarea marinarii a devenit sărbătoarea țării. De ziua lor, marinarii nu uită să-și cinstească înaintașii, să-i recompenseze pe cei mai buni dintre ei și să prezinte publicului aspecte din viața și activitatea lor cotidiană.

Pandemia de COVID-19 a schimbat fundamental modul de desfășurare al activităților organizate de Forțele Navale Române cu ocazia sărbătoririi Zilei Marinei Române de anul trecut, când acestea au avut loc cu precădere în mediul online. Chiar și în acele condiții, când publicul nu a putut asista la exercițiul naval desfășurat de Ziua Marinei Române, marinarii militari și-au prezentat activitatea în mediul online și au salutat publicul, printr-o defilare a navelor desfășurată între Constanța și Midia.

Marinarii se instruiesc și își desfășoară misiunile pe navele militare, dar continuă și tradițiile Zilei Marinei, moștenite de la înaintași. Fără pasiunea de care dau dovadă oamenii întinderilor albastre, multe din tradițiile acestei sărbători - reprezentate de Zeul Neptun, Te Deumul închinat eroilor marinari, exercițiile navale, jocurile marinărești, parada navelor - nu s-ar mai fi păstrat, iar spectacolul de Ziua Marinei Române, ar fi fost cu certitudine mai sărac.

Manifestările organizate la cea de-a 119-a aniversare a Zilei Marinei Române vor reprezenta din nou un festival al mării și al spiritualității marinărești în porturile tradiționale de la Dunăre și mare, precum și la București. Constanța va fi și în acest an centrul de greutate al festivităților organizate de Ziua Marinei Române iar marinarii militari ambarcați pe nave, aeronave și ambarcațiuni vor prezenta duminică, 15 august, cel mai mare spectacol naval pe care Forțele Navale Române îl organizează, an de an; manifestările se vor desfășura cu respectarea tuturor regulilor sanitare impuse de autorități.

De ziua lor, marinarii așteaptă reacția Dumneavoastră, așteaptă să fiți alături de ei și să participați la activitățile organizate de ei, fie că este vorba despre Ziua Porților Deschise, activități comemorative, exerciții navale, jocurile marinărești sau retragerea cu torțe. Și poate, după ce imaginea spectacolului oferit de Ziua Marinei Române se va fi estompat, ne vom aminti mai des de marinari.

Să ne amintim de această sărbătoare de suflet a marinarii, să ne amintim povești despre Ziua Marinei și mai ales să nu uităm că încă din 1902, de când a fost oficializată ca sărbătoare a marinarii, 15 august este și sărbătoarea țării.

La mulți ani marinari, prin profesie, vocație sau pasiuni! VÂNT BUN DIN PUPA!

MARINA ROMÂNĂ

Revistă fondată în 1990

REDACTOR-ȘEF:
Comandor
ing. Mihai EGOROV

FOTOGRAFII:
Sergent major
Cristian VLĂSCĂANU
Caporal cls. a II-a
Ionuț FELEA
Maistru militar cls. a II-a
Cosmin COSTEA
Arhiva Revistei „Marina Română”
Arhiva Muzeului Național al Marinei
Arhiva cdor (r) Marian Moșneagu

Revista „Marina Română”
este editată de Statul Major
al Forțelor Navale prin Redacția
Mass-Media a Forțelor Navale

Redacția Mass-Media
a Forțelor Navale:
Str. Ștefăniță Vodă nr. 4, Constanța
Tel./Fax: 0241-619.539
e-mail: centrulmediafn@gmail.com

Ediția s-a încheiat în data de
04.08.2021

NORME DE COLABORARE:
Cititorii pot trimite pe adresa
redacției
texte și fotografii care se încadrează
în tematica revistei.
Manuscrisele nu se înapoiază.
Răspunderea juridică
pentru conținutul articolelor
aparține în exclusivitate autorilor,
conform art. 326 CP.

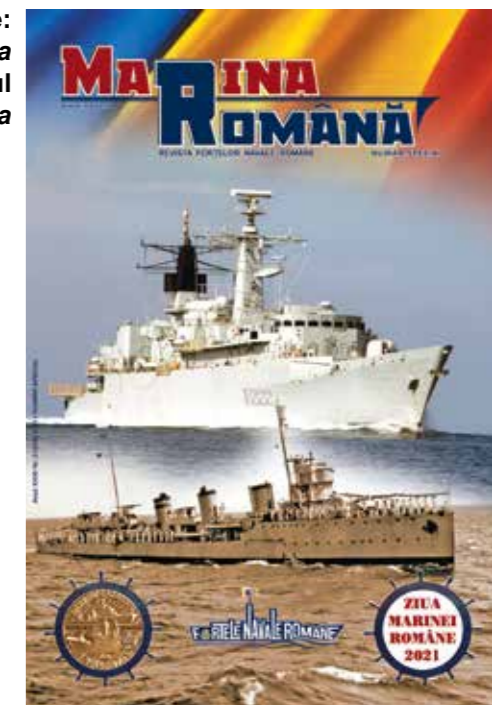
ISSN: 1222-9423
C-da 1254/2021; B 0295
Tehnoredactarea, corectura și tiparul:

Centrul Tehnic-Editorial al Armatei
Bd. Ion Mihalache nr. 124-126,
București,
Tel.: 021-2242634

DTP: P.c.c. Tudora NECOARĂ

Forțele Navale Române:
fregata Regina Maria
și distrugătorul
Regina Maria

Aspect din timpul exercițiului „Forțele Navale Române 2020”

SUMAR număr special – 2021

Editorial – 2

Mesaje – 4

Ziua Marinei Române în repere istorice – 8

Medalie pentru Regina Maria – 14

Marina Română sub sceptrul regalității – 16

Conducerea Forțelor Navale Române – 22

Regina Maria și Marea – 24

Forțele Navale Române în imagini – 30

ZIUA MARINEI ROMÂNE

SĂRBĂTOAREA DE SUFLET A MARINARILOR ȘI BILANȚUL ÎN FAȚA NAȚIUNII

În urmă cu 119 ani, la 15 august, s-a organizat la Constanța pentru prima dată, Ziua Marinei Române. Serbările prilejuite de acest eveniment au fost bine primite de către cetățenii-spectatori, dar și de către oficialități, fiind unul dintre cele mai apreciate evenimente ale aceluiași an. De atunci și până acum, Ziua Marinei Române a avut și continuă să aibă valoare de simbol pentru români, fiind expresia unei datini creștine care a dobândit noi valențe contemporane.

Forțele Navale Române sărbătoresc Ziua Marinei Române alături de colegii lor din poliția de frontieră, marina civilă, constructorii navali și operatorii portuari de la mare și fluviu și, împreună, acționează pentru menținerea și promovarea tradițiilor marinărești și a României în lume.

La acest moment de sărbătoare, primul nostru gând se îndreaptă, în primul rând, către marinarii care au făcut istorie, înobilându-se cu gloria și strălucirea celor care au zidit din temelii veșnicia țării. Nu îi vom uita nici în acest an pe înaintașii noștri și prin activitățile noastre vom aduce un pios omagiu eroilor marinari, acelor temerari care de-a lungul timpului și-au dat viața pentru apărarea granițelor de ape ale României ori pe întinderile mărilor și oceanelor, într-o glorie navigației românești.

Ziua Marinei Române este fără îndoială un moment al tradițiilor și de aceea folosim astfel de prilejuri pentru a ne aminti realizări ale predecesorilor noștri, lucruri și fapte care ne fac mândri de ceea ce și cine suntem. Astfel, anul acesta sărbătorim, printre altele, 140 de ani de la înființarea Școlii Copiilor de Marină, 95 ani de la înființarea Direcției Hidrografice Maritime și 70 de ani de la înființarea Divizionului 146 Nave Minare – Deminare. Tot în acest sens trebuie privită și inițiativa de lansare a medaliei cu tema *Ziua Marinei/Fregata „Regina Maria”*, emisă de către Regia Autonomă Monetăria Statului, în semn de apreciere față de tradiția distrugătorului Regina Maria, tradiție pe care fregata cu același nume o continuă cu profesionalism și devotament.

Pentru noi, marinarii militari, Ziua Marinei Române este deopotrivă, zi de sărbătoare, moment aniversar, dar și un moment de bilanț.

La acest moment de sărbătoare, Forțele Navale Române se prezintă ca o entitate omogenă, dinamică și modernă, gata să acționeze pentru a îndeplini misiunile naționale și angajamentele României asumate în calitate de stat membru al NATO și Uniunii Europene.

Pe plan intern, Forțele Navale Române au acționat pentru îndeplinirea misiunilor cu caracter permanent de supraveghere a zonei de responsabilitate, de asigurare a capacității de reacție și de sprijin a autorităților civile locale în diverse situații. Chiar dacă pandemia COVID-19 a afectat numeroase domenii de activitate specifice Forțelor Navale Române, ne-am redimensionat activitățile, ne-am adaptat noilor condiții de lucru și ne-am continuat îndeplinirea sarcinilor și misiunilor ce ne revin. În plus, am acționat pentru sprijinul autorităților locale și al populației civile prin amenajarea Spitalului Militar Mobil de la Constanța, înființarea la nivelul mai multor garnizoane de centre de vaccinare și call-center, derularea de campanii mobile de vaccinare cu personal și mijloace din Forțelor Navale sau prin alte acțiuni specifice.

Pe plan extern, participarea navelor Forțelor Navale Române în cadrul grupărilor navale NATO permanente au contribuit la dezvoltarea climatului regional de securitate, pe flancurile estic și sudic ale NATO. De asemenea, planificarea, organizarea și conducerea exercițiilor SEA SHIELD, POSEIDON, EP MCM DIVE, RIVERINE și participarea la altele organizate de parteneri străini precum BREEZE (Bulgaria), SEA BREEZE (Ucraina), ARIADNE (Grecia), NUSRET și DOGU AKDENIZ (Turcia), BALTOPS (Letonia) constituie dovezi ale capacității organizatorice și de acțiune în condiții diverse și complexe ale structurilor de comandă și execuție din Forțele Navale Române. Doresc să evidențiez aici, ca pe o realizare deosebită, în premieră, participarea la exercițiul SEA SHIELD

Contraamiral Mihai PANAIT,
Șeful Statului Major al Forțelor Navale

2021 a aeronavelor de pe portavioanele *Eisenhower* și *Charles de Gaulle* aflate în Marea Mediterană și crearea, astfel, a unei punți de legătură între zonele de acțiune din Marea Neagră și Marea Mediterană.

Prin activitățile desfășurate în cadrul misiunilor, operațiilor și exercițiilor naționale și internaționale la care au participat, Forțele Navale Române au demonstrat că România este un furnizor de securitate și stabilitate la nivel național, în regiunea Mării Negre, a Mării Mediterane și în alte părți ale globului.

Totodată, privim încrezători spre viitor. După ce în anul 2020, o navă militară românească a asigurat, pentru prima dată în istoria Armatei României, conducerea unei grupări navale permanente a NATO pentru o perioadă de șase luni, în Marea Neagră și în Marea Mediterană, Forțele Navale Române vor prelua, peste câteva săptămâni, comanda grupării navale care acționează în cadrul Operației NATO SEA GUARDIAN (OSG). Această grupare va opera în Marea Mediterană și va fi condusă de către un ofițer român și statul său major dispune la bordul navei comandant, fregata „Regina Maria”. De asemenea, România va asigura, prin Forțele Navale Române, pentru prima dată, participarea la misiunea Uniunii Europene în Marea Mediterană – EU NAVFOR MED IRINI, unde va acționa

cu puitorul de mine și plase *Viceamiral Constantin Bălescu* pentru o perioadă de trei luni, menținând astfel un echilibru al contribuției României la misiunile și operațiile conduse de NATO și UE. Asumarea acestor responsabilități și participarea la aceste misiuni și operații demonstrează că personalul și navele puse la dispoziție de Forțele Navale Române au ajuns la nivelul de pregătire și interoperabilitate necesare îndeplinirii sarcinilor și misiunilor specifice NATO și UE și că suntem un aliat de încredere, un adevărat contribuitor la securitatea regională.

Dinamica mediului de securitate și operațional, provocările și amenințările acestuia ne obligă să ne adaptăm permanent. În calitate de stat riveran la Marea Neagră, situat în apropierea zonei de insecuritate din Balcani și la intrarea principalei axe de transport fluvial dintre Orientul Mijlociu și Europa Occidentală, România trebuie să dispună de o forță navală credibilă și bine structurată, cu o putere de luptă pe măsura responsabilităților ce-i revin la mare și fluviu. În contextul evoluției contemporane a mediului de securitate, puterea maritimă a țării este un factor de importanță vitală, iar Forțele Navale Române sunt pilonul principal al acesteia.

Pornind de la cerințele războiului modern și situației geopolitice internaționale actuale, specificul forței navale pe care o proiectăm trebuie să îndeplinească criteriile precum comandă și control eficiente, structură echilibrată de forțe, interoperabilitate și infrastructură corespunzătoare, pentru a fi în măsură să putem răspunde adecvat cerințelor contracarării războiului modern pe mare, la litoral și în adâncimea acestuia.

Transformarea continuă a Forțelor Navale Române și atingerea standardelor de operativitate, interoperabilitate și compatibilitate cerute de participarea la misiuni alături de aliații și partenerii noștri sunt cerințe imperative. Conducerea Forțelor Navale Române depune eforturi considerabile pentru a moderniza și dezvolta capacitățile cu care acționează și pentru a transforma modul în care acestea sunt întrebuițate în îndeplinirea misiunilor curente și viitoare.

Modernizarea Forțelor Navale Române se realizează conform proiecției de dezvoltare multianuale, de dotarea cu nave, platforme de luptă și echipamente noi, precum și de derularea, fără sincope, a programelor de reparații capitale și de modernizare.

În aceste sens doresc să menționez două realizări notabile: semnarea contractului de achiziție guvern la guvern cu Statele Unite ale Americii pentru livrarea unui sistem de instalații mobile pentru lansarea de rachete antinavă, bazat pe racheta NSM (Naval Strike Missile) și demararea programului MDA (Maritime Domain Awareness) pentru dezvoltarea capacităților de luptă antisubmarin.

Tot în această categorie, pot fi menționate programele de revitalizare prin modernizare a navelor fluviale de tip monitor și vedetă blindată, a navelor maritime de tip dragor și corvetă, a navei maritime pentru scafandri *Grigore Antipa* și programul de reparație capitală pentru elicopterele Puma Naval din dotarea Forțelor Navale.

Această transformare și modernizare a Forțelor Navale va avea efecte benefice, nu numai prin creșterea capacității noastre de a contracara amenințările la adresa securității naționale venite din spectrul domeniului naval, ci și prin creșterea moralului personalului, a atractivității profesiei de marinar militar și a interesului tinerilor români față de aceasta. Pe termen mediu și lung, Forțele Navale Române se vor dezvolta plecând de la rezultatele procesului de analiză strategică a apărării și a previziunilor pentru Armata 2040 și de la punerea în aplicare a principiilor

noului concept strategic al NATO și ale noilor concepte NATO de operare.

La sărbătoarea de suflet a marinarii, mulțumesc întregului echipaj al Forțelor Navale Române pentru ceea ce a făcut în ultimul an de instrucție. Îndeplinirea cu succes a misiunilor Forțelor Navale se datorează devotamentului, abnegației și profesionalismului, manifestate în toate situațiile de fiecare membru, militar sau civil, al marelui echipaj al Forțelor Navale și îmi exprim convingerea că și în viitor vom executa misiunile încredințate cu un înalt profesionalism, ca o forță modernă, credibilă, foarte bine pregătită și antrenată.

Vă cer, dragi colegi militari și civili din Forțele Navale Române, să demonstrăm și în continuare faptul că ne merităm locul pe care l-am câștigat, cu eforturi deosebite și susținute, în fața națiunii române, a aliaților și partenerilor internaționali. Vă transmit, dumneavoastră și tuturor celor dragi, urări de sănătate, aprecierea și recunoștința față de dăruirea și profesionalismul cu care slujiți și apărați fruntariile de ape ale țării, sub pavilionul tricolor.

Fie ca protectoarea marinarii române, Sfânta Fecioară Maria, să vă însoțească și să vă ocrotească, oriunde veți fi!

LA MULȚI ANI!
VÂNT BUN DIN PUPA!

ODESSA. Contraamiralul Mihai Panait, șeful Statului Major al Forțelor Navale participând la festivitățile organizate de Ziua Marinei din Ucraina. 2021, Iulie, 4. (Foto: M.m.p. Andrei Pap, Flotila 56 Fregate „Contraamiral Horia Macellariu”)

ZIUA MARINEI ROMÂNE 2021

În fiecare an, la 15 august, marinarii aduc un omagiu celor ce nu mai sunt, își celebrează protecția, Sfânta Maria, și îi învață tainele acestei meserii, pe cât de grea, tot atât de frumoasă, pe cei ce vor purta mai departe tradițiile. Sunt mândru că în această zi de sărbătoare sunt alături de un corp de elită al Armatei Române. Marinarii militari români reprezintă un exemplu de sacrificiu, devotament și dăruire, purtând cu onoare și mândrie drapelul României pe mările și oceanele lumii.

Regiunea Mării Negre are o importanță strategică deosebită pentru România, cât și pentru întregul spațiu euroatlantic. Securitatea acestei zone, marcată de provocări complexe și în continuă evoluție, este vitală pentru asigurarea securității noastre, a tuturor.

Țara noastră, prin Forțele Navale, are un rol deosebit de important în dezvoltarea posturii Alianței Nord-Atlantice de apărare și descurajare la Marea Neagră. Pentru atingerea acestui deziderat este necesară dezvoltarea și modernizarea capacităților naționale – între care un loc important îl ocupă Forțele Navale – având ca scop obținerea unui impact semnificativ asupra gestionării eficiente a provocărilor de securitate din regiune.

Forțele Navale sunt supuse permanent evoluției tehnicii și tehnologiei și este foarte greu să menținem ritmul impus de dezvoltările de care beneficiază alte armate.

Știu că marinarii fac eforturi deosebite să mențină navele și tehnica la un nivel de stare operațională destul de ridicat și am speranța că programele majore de înzestrare a Forțelor Navale se vor derula în perioada următoare.

Transformarea Forțelor Navale Române și atingerea standardelor de operativitate, interoperabilitate și

compatibilitate cerute de participarea la misiuni alături de aliații și partenerii noștri a însemnat, dragi marinari, un efort uriaș, pe care vi l-ați asumat cu responsabilitate și profesionalism. Forțele Navale Române au demonstrat că au posibilitatea să planifice și să desfășoare misiuni nu numai pe Marea Neagră, ci și în Marea Mediterană, în Golful Aden și Oceanul Indian și au demonstrat că potențialul de îndeplinire al misiunilor și potențialul de dezvoltare este cât se poate de substanțial.

Am încredere că Forțele Navale, în întregul lor, vor fi capabile să aibă de fiecare dată un răspuns cât se poate de oportun la tot ceea ce înseamnă îndeplinirea misiunilor de luptă.

Forțele Navale au dat și vor da în continuare României adevărați patrioți, oameni capabili să pună interesul general înaintea celui personal. De Ziua Forțelor Navale Române, vă mulțumesc tuturor celor care ați ales să serviți Patria îmbrăcând uniforma de marină indiferent de grad, dar și personalului civil, pentru eforturile depuse până acum și pentru modul în care acționați, pentru dedicarea, profesionalismul și disponibilitatea inegalabilă de a servi Drapelul Național. Am încredere că vă veți ridica peste nivelul așteptărilor și că veți contribui decisiv la reclădirea acestei națiuni.

De asemenea, le mulțumesc familiilor dumneavoastră pentru că vă sprijină, fiind supuse aceluiași momente de dificultate, de emoție, similar cu militarii care merg să-și îndeplinească misiunile interne sau în teatrele de operații. Le mulțumesc pentru că de fiecare dată vă petrec sau vă așteaptă pe dana portului militar, fie că plecați sau reveniți de la exerciții sau din misiuni.

VÂNT BUN DIN PUPA și BUN CART ÎNAINTE în toate misiunile pe care le executați!

Nicolae-Ionel CIUCĂ,
Ministerul Apărării Naționale

Ziua Marinei Române, sărbătorită în fiecare an de praznicul Sfinte Fecioare Maria, protecția călătorilor pe ape, îmi oferă plăcutul prilej de a transmite întregului personal al Forțelor Navale deplina mea apreciere față de activitatea desfășurată. Glorioasele fapte de arme rămân înscrise pe coordonatele evoluției cronologice, ilustrând faptul incontestabil că această categorie de forțe este un element de continuitate și reprezentativitate pentru Armata României.

Aniversarea este în primul rând o oportunitate pentru militarii activi, în rezervă sau în retragere, precum și pentru veteranii de război de a rememora eroismul și jertfele pe care marinarii, submariniștii, scafandrii, infanteriștii marini și personalul aeronautic naval le-au săvârșit în luptele pentru apărarea țării. Avem datoria morală să aducem un pios omagiu eroilor marinari care, de-a lungul vremii, și-au dat viața și au scris, prin sacrificiile lor, istoria navigației românești.

La sărbătoarea de astăzi, Forțele Navale Române se prezintă ca o entitate structurală omogenă, dinamică și modernă. Evenimentele majore de instruire din ultimul an au probat nivelul ridicat de instruire al personalului și capacitatea ridicată de acțiune, atât în plan național, cât și în cooperare cu marinarii din țările aliate. Succesele obținute în îndeplinirea misiunilor încredințate au reprezentat contribuții importante la consolidarea prestigiului Armatei României în societate.

Cea mai valoroasă resursă a oricărei organizații rămâne cea umană, iar marinarii militari au știut dintotdeauna să cultive spiritul de corp, preocupându-se de pregătirea noilor generații care vor prelua importanta misiune de apărare a fruntariilor de apă ale României.

În acest context, este demn de evidențiat și faptul că instituțiile de

învățământ de marină dovedesc constantă în îndeplinirea obiectivului lor principal, de armonizare și asigurare a compatibilității sistemelor de învățământ cu cele din țările europene și de formare a unor specialiști capabili să răspundă cerințelor operaționale ale unităților în care își vor desfășura activitatea.

Marinarii militari sunt oameni care, dincolo de viața aspră și de încercările care îi așteaptă de fiecare dată între apă și cer, își dovedesc competența profesională la posturile de luptă. Ei trăiesc cu sufletul mereu tânăr și, chiar dacă adeseori sunt departe de casă, sunt permanent cu inima alături de cei dragi. Apreciez eforturile pe care marinarii militari le depun pentru a păstra vie flacăra dragostei față de profesie și respectul pentru pavilionul tricolor. Salut devotamentul cu care se dedică îndeplinirii obligațiilor profesionale și îmi exprim convingerea că vor găsi resurse launtrice pentru a depăși barierele vremelnice ale timpului. Prezentul Forțelor Navale Române este conturat de militarii care desfășoară misiuni în țară ori peste hotare. Mă înclin în fața celor care și-au legat destinul de cel al Marinei Române și față de cei care și-au sacrificat viața pentru gloria pavilionului tricolor, sporind prestigiul și înobilând blazonul României.

Dragi camarazi,

În continuare, aveți datoria să vă instruiți pentru a vă menține pregătirea la nivelul cel mai ridicat, să vă îndepliniți misiunile care vă revin oriunde și oricând interesele României trebuie apărute.

La data de 15 august creștinii ortodocși prăznuiesc Adormirea Maicii Domnului, fiind un prilej pentru a aduce un omagiu mării, una dintre bogățiile cele mai de preț cu care a fost hărăzit poporul nostru, dar și celor care și-au legat viața de mare prin profesia aleasă – aceea de marinari. Fie ca acest moment de sărbătoare să aducă în sufletele marinarilor

General-locotenent Daniel PETRESCU
Șeful Statului Major al Apărării

satisfacția de a fi apreciați cu dreptă măsură de toți cei care se bucură de sentimentul securității depline dinspre mare și fluviu! Vă doresc, celor de astăzi, ca și generațiilor ce vin sănătate, satisfacții personale și eforturile să vă fie încununate de succes în nobila misiune de apărare a fruntariilor de ape ale țării!

Bun cart înainte și la mulți ani! MR

ORDIN AL MINISTRULUI APĂRĂRII NAȚIONALE, MINISTRULUI AFACERILOR INTERNE ȘI MINISTRULUI TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII PRIVIND SĂRBĂTORIREA ZILEI MARINEI ROMÂNE

Ziua de 15 august, **Ziua Marinei Române**, sărbătoare deopotrivă a marinarilor militari și civili, a constructorilor navali și lucrătorilor portuari, a fost oficializată ca sărbătoare a marinarilor români acum **119 ani**, în data de **15 august 1902**.

Această zi are un loc aparte în conștiința națională prin prisma caracterului său unic de festival al mării și al spiritualității marinărești. Gândită ca serbare națională, Ziua Marinei Române, a atras încă de la început atenția asupra sa, prin programele deosebit de atractive și prin tradițiile specifice marinărești. Activitățile specifice desfășurate de Ziua Marinei, pe data de 15 august, ziua Adormirii Maicii Domnului, dau farmec și culoare unei sărbători care este, în egală măsură, a Forțelor Navale Române, a Poliției de Frontieră Române, a Marinei Comerciale, a orașelor-porturi și a țării.

Însă, în acest an, din cauza pandemiei cu noul coronavirus care afectează considerabil desfășurarea evenimentelor culturale și sociale pe întregul mapamond, activitățile deja consacrate ce au loc în fiecare an de Ziua Marinei Române se vor desfășura, la o scară mai mică, într-un cadru mai restrâns, cu respectarea strictă a regulilor de distanțare fizică și socială prevăzute de reglementările în vigoare la nivel național, privind prevenirea și combaterea efectelor COVID-19, la momentul desfășurării activităților.

Domnilor marinari militari,

Sărbătoarea din acest an este marcată de lansarea medaliei cu tema *Ziua Marinei/Fregata „Regina Maria”*, emisă de către Regia Autonomă Monetăria Statului, în semn de apreciere față de tradiția distrugătorului „Regina Maria” pe care fregata cu același nume o continuă cu profesionalism și devotament. În acest an, fregata *Regina Maria* face parte din pachetul de capabilități pus la dispoziție de Forțele Navale Române, fiind integrată în gruparea navală permanentă NATO SNMG-2 (Standing NATO Maritime Group Two) pentru îndeplinirea misiunilor caracteristice ale Alianței Nord-Atlantice în bazinul pontic și în cel mediteranean.

Alături de partenerii din Alianță, Forțele Navale Române au asigurat prezența românească în gruparea navală permanentă de luptă împotriva minelor SNMCMG-2 (Standing NATO Mine Countermeasures Group Two) și în anul 2021, prin participarea dragoturului maritim *Locotenent Lupu Dinescu* la misiunile specifice executate în Marea Neagră.

Reprezentarea Armatei României, prin integrarea navelor militare românești în cele două structuri care au rolul de a asigura prezența navală aliată pe timp de pace și de a interveni rapid, în situația activării forței de răspuns a NATO, consolidează statutul României de partener esențial în structura și strategia de securitate a Alianței, precum și recunoașterea profesionalismului militarilor români de către partenerii străini.

De asemenea, în acest an, România va asigura, prin Forțele Navale Române, participarea la misiunea Uniunii Europene în Marea Mediterană – EUNAVFOR MED IRINI. Astfel, pe o perioadă de 90 de zile, Puitorul de mine și plase *Viceamiral Constantin Bălescu* va participa la operația militară de management al crizei și principala misiune va fi implementarea embargoului asupra armelor impus Libiei.

În contextul unui mediu de securitate volatil, caracterizat de impredictibilitate geopolitică, Forțele Navale Române demonstrează angajamentul ferm la consolidarea răspunsului internațional la

numeroasele provocări, prin contribuția continuă și importantă la misiunile și operațiile conduse de NATO. Asigurarea unei prezențe navale permanente a NATO în vederea descurajării unor potențiale amenințări la adresa Alianței a constituit o preocupare constantă pentru Forțele Navale Române, fapt ce a impus continuarea participării la Operația NATO SEA GUARDIAN, în anul 2021, asigurarea comenziilor Task Grupului 440.03, în FOCOPS 21.5, cu fregata *Regina Maria* transmite mesajul că Forțele Navale Române sunt o structură credibilă și capabilă să-și îndeplinească angajamentele asumate. Acest fapt demonstrează recunoașterea profesionalismului militarilor români de către partenerii din Alianță, precum și capacitatea țării noastre de a fi un furnizor de securitate și garant al stabilității în regiunea extinsă a Mării Negre și în bazinul mediteranean. În pofida situației create de aparitia noului virus SARS-COV2, Forțele Navale Române și-au îndeplinit principalele misiuni și angajamente, naționale și internaționale. Totodată, participă activ alături de instituțiile din sistemul național de apărare și ordine publică și de autoritățile locale la o serie de acțiuni de combatere și prevenire a noului virus.

Astfel, Forțele Navale Române au sprijinit Ministerul Afacerilor Interne, prin preluarea unor obiective și zone de patrulare și Ministerul Sănătății, prin asigurarea de personal specializat pe diverse domenii, prin operaționalizarea unui spital ROL-2 la Constanța, cu materiale, mijloace de transport, militari și personal medical, operaționalizarea a 2 Call Center și a 3 centre de vaccinare în garnizoanele Constanța, Mangalia și Babadag.

Forțele Navale Române reprezintă un promotor solid al campaniei de vaccinare împotriva COVID-19 și au demonstrat acest lucru, în anul 2021, prin implicarea consistentă cu materiale și personal specializat în misiunile specifice de realizare a vaccinării și de promovare a acesteia. Mai mult decât atât, personalul militar și angajații din Forțele Navale au ales să susțină demersul luptei prin vaccinare și, în proporție de peste 60%, cu mult peste media națională, și-au arătat dorința de a se imuniza prin administrarea serului. În mod evident, marinarii militari au demonstrat încă o dată că fac cinste României prin profesionalismul, dăruirea și sacrificiul de care dau dovadă, atât pe uscat, dar mai ales pe mare și fluviu.

În această zi de sărbătoare, vreau să vă mulțumesc pentru devotamentul dumneavoastră față de români și România și să îmi exprim convingerea că veți fi prezenți la datorie ori de câte ori țara va avea nevoie de dumneavoastră.

Domnilor marinari polițiști de frontieră,

Prin ansamblul tuturor activităților desfășurate la nivelul Poliției de Frontieră Române, România menține una dintre cele mai securizate frontiere externe ale Uniunii Europene, asigurând un nivel ridicat în domeniul controlului la frontierele maritime și fluviale.

Întărirea securității și siguranței maritime se realizează prin desfășurarea în permanență a acțiunilor de prevenire și combatere a fenomenelor infracționale legate de nerespectarea regimului juridic al frontierei de stat, precum și prin creșterea nivelului de interoperabilitate, cooperarea pe plan național și internațional în domeniul schimbului de informații legate de supraveghere și control la frontiere cu autoritățile cu atribuții complementare în domeniul maritim. Rata de detecție crescută la frontiera maritimă externă a Uniunii Europene aflată în zona de competență a Poliției de Frontieră

Române a descurajat cazurile de migrație ilegală, a prevenit sau a permis identificarea tuturor cazurilor de exploatare ilegală a resurselor naturale și biologice naționale.

În perioada 31 martie - 06 octombrie 2021, Poliția de Frontieră participă activ la „Operațiunea maritimă cu scopuri multiple – Multipurpose Maritime Operation in the Black Sea area 2021”, organizată de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă – Frontex, împreună cu Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului - EFCA și Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă - EMSA, prin implicarea a 23 mijloace de mobilitate navală proprii, ocazie cu care sunt planificate și executate misiuni împreună cu reprezentanții Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură și ai Autorității Navale Române pentru îndeplinirea obiectivelor asumate prin Planul Operațional, circumscrise obiectivelor funcțiilor gărzilor de coastă la nivel european.

Activitățile menționate anterior au ca scop asigurarea unui înalt nivel de securitate a frontierei maritime externe a Uniunii Europene, prin implementarea unor activități operaționale cu scop multiplu – prevenirea și combaterea migrației ilegale, infracționalității transfrontaliere, pescuitului ilegal și poluării marine, precum și căutarea și salvarea persoanelor aflate în pericol. Operațiunea are la bază cooperarea interinstituțională dintre autoritățile implicate, conform acordurilor existente la nivel european și național.

În scopul creșterii capabilităților de supraveghere a zonei de competență la Marea Neagră, Poliția de Frontieră Română implementează sistemul MALE RPAS (Medium Altitude Long Endurance - Remotely Piloted Aircraft System), care constă într-un sistem de pilotare de la distanță a aparatelor de zbor fără pilot/tip drone de dimensiuni mari, pentru supravegherea multifuncțională la Marea Neagră. Serviciul este operațional din luna martie a.c. și folosește aparate de zbor tip drone de dimensiuni mari, model CAMCOPTER® S-100.

De asemenea, de la bordul navei Poliției de Frontieră *Ștefan cel Mare* se utilizează o dronă de mici dimensiuni, tip UAS – Unmanned Aerial System, cu capabilități de filmare pe timp de zi și de noapte, de către piloți specializați, datele colectate de la zboruri fiind transmise, în timp real utilizatorilor, prin intermediul Centrului de date al Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă, cu ajutorul unui sistem de comunicații prin satelit, dedicat în acest scop.

Aceste sisteme sunt puse la dispoziție de către Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă – E.M.S.A. și utilizate atât pentru detectarea timpurie a unor situații/evenimente/incidente, cât și pentru creșterea capacității de reacție și intervenție în cadrul misiunilor specifice privind supravegherea și controlul frontierei de stat, monitorizarea traficului naval, căutarea și salvarea pe mare, protejarea mediului și a faunei marine, precum și asigurarea intereselor statului român în zona contiguă și zona economică exclusivă.

Ca parte a efortului conjugat european de securizare a frontierelor externe ale UE, menționăm și rezultatele foarte bune obținute în Operațiunile Maritime Comune desfășurate sub coordonarea Agenției Frontex (*RAPID BORDER INTERVENTION AEGEAN 2020, POSEIDON 2020*), care confirmă aprecierea de care se bucură echipajele și specialiștii Poliției de Frontieră în raport cu profesionalismul dovedit de către aceștia.

În același context al respectării angajamentelor asumate la nivel internațional, în perioada aprilie-decembrie 2021, Poliția de Frontieră participă cu 2 nave maritime (una proiect OPV și una proiect CPV), la activități de securizare a frontierei externe a UE în Republica Italiană, Marea Mediterană.

Implicarea în cadrul inițiativelor regionale și europene de colaborare, respectiv Forumul de Cooperare la Marea Neagră și Forumul European al Gărzilor de Coastă, implementarea conceptului de Operațiune maritimă cu scopuri multiple la care participă principalele agenții europene cu atribuții în domeniul maritim, prin asigurarea fluxului informațional operativ cu partenerii instituționali, atât în plan național, cât și internațional, asigură interoperabilitatea și permit gestionarea eficientă a acțiunilor de impunere a legii în zona de competență a României la Marea Neagră.

Este demn de reținut faptul că Poliția de Frontieră Română deține unul dintre primele locuri din cadrul Statelor Membre privind numărul de zile de misiune desfășurate de echipajele proprii, respectiv numărul de experți detașați în activitățile operaționale Frontex.

În contextul creșterii amenințărilor și riscurilor de securitate la frontiera reprezentată de fluviul Dunărea și râul Prut, trebuie remarcat profesionalismul polițiștilor de frontieră - marinari, care fac parte din componenta navală ce își desfășoară activitatea în aceste zone, atât prin folosirea cu maximă eficiență a capabilităților existente, cât și prin îmbunătățirea cooperării și realizarea schimbului de informații cu statele riverane Dunării în cadrul Strategiei Europene pentru Regiunea Dunării. Ducerea la îndeplinire a atribuțiilor funcționale de către echipajele și specialiștii în domeniul naval, aprecierile primite și înaltul grad de profesionalism ne aduc satisfacții profesionale și personale și ne obligă la același nivel de implicare.

Abnegația și dăruirea dumneavoastră ne permit să vă acordăm respectul cuvenit și avem onoarea să vă urăm, de Ziua Marinei Române, sănătate și succes în activitate!

Domnilor marinari ai companiilor de navigație civilă,

Domnilor lucrători din sectorul portuar, Sunteți beneficiarii unei frumoase și bogate experiențe în conducerea și exploatarea navelor pe apele interioare, pe mările și oceanele lumii, în condiții de navigație deosebit de complexe.

Faceți dovada calităților deosebite pe care le aveți navigând pe întinderile albastre, pentru că numai în larg, dincolo de orizont, acolo unde se cizează caracterele, începe adevărata dumneavoastră existență!

Consacrați cu consecvență și dăruire inteligența și puterea dumneavoastră de muncă pentru eficientizarea activității de transport maritim, fluvial și pe apele interioare, precum și exploatarea și operarea în siguranță a navelor și porturilor!

Manifestați loialitate și respect față de tricolor, oriunde vă aflați, și faceți tot ce depinde de dumneavoastră pentru promovarea prestigiului României în lume!

Dragi marinari,

Cu prilejul tradiționalei sărbători a **Zilei Marinei Române**, vă adresăm sincere felicitări și urări de succes în tot ceea ce întreprindeți!

Dumnezeu și Sfânta Maria să vă binecuvânteze și să vă ocrotească!

BUN CART ÎNAINTE! LA MULȚI ANI!

„Nu cred să existe român care să nu iubească apele – de munte, de șes sau hotârnîcind dealurile subcarpatice, lacurile din căușul munților, bălțile și tăurile năpădite de stuf și papură; apoi, pâraiele învolburate de viituri ori râurile hrăpărețe cu vâltori bolborosind sub revărsarea păienjenșului de afluenți domnici de preamărirea Dunării și împărăția Deltei, ca-ntr-un final să debușeze în Marea cea Mare, ademenitoare de catarge și dominată de tentația atâtor aventuri. Și când vara își adjudecă supremația asupra cerului și pământului, singur universul unduitor de valuri răvășite de vânturi ne apără de vipie, opunând caniculei adierea brizei și mângâierea catifelată a talazurilor înspumate. Și-atunci, la 15 august, lumea creștină prăznuind Adormirea Maicii Domnului, le oferă marinarilor ocazia să-și preamărească protectoarea și ocrotitoarea Sfântă Marie. Și-această zi, atribuită oficial în calendarul marilor serbări nautice ca sărbătoare națională, devine pentru noi toți, marinari prin profesie, prin vocație sau prin predestinare atașați unei zodii de apă sau namarinari copleșiți de admirație pentru curajoșii hărăziți apelor, adunați în porturile Mării Negre, de la Mangalia la Sulina, ale Dunării din Cazane și până la Tulcea și încă și la Bicz, de unde slobozeau odinioară voinicii codrilor plutele pădurilor moldave, marea sărbătoare a nației”.

Comandor (r) dr. **Marian MOȘNEAGU**

ZIUA MARINEI ROMÂNÊ

ÎN REPERE ISTORICE

1902-2021

Vaporul *Principesa Maria* participând la Serbările Nautice de la Constanța.

Defilarea marinarilor la Constanța de Ziua Marinei Române.

Submarinul *Delfinul* cu ambarcațiuni pe mare, 1938.

Regele Carol al II-lea și principele Nicolae, participând la sărbătorirea Zilei Marinei Române, 1930.

- **15 august 1902:** Ziua Marinei Române a fost sărbătorită pentru prima dată în mod oficial la bordul crucișătorului *Elisabeta*, printr-un Te Deum. Ceremonialul militar și religios de dimineață a fost urmat de regate, jocuri marinărești și o serată venețiană. Prin adresa cu nr. 6082 din 6 august 1902, Cristea Georgescu, primarul Constanței, din dorința de a atrage cât mai mulți turiști pe litoral, s-a adresat primarilor localităților reședințe de județ din toată țara, atenționându-i asupra semnificației acestei sărbători: „Cu ocazia serbării zilei de 15 august a.c. - Sfânta Maria -, patroana Marinei, vor avea loc în apele Constanței și pe uscat niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene, mare bal pe apă, bărci alegorice, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele. Avem onoare a aduce acestea la cunoștința Domniei Voastre. Vă înaintăm un număr de 5 exemplare publicațiunii prin care aducem la cunoștința publică aceste serbări mari și vă rugăm, Doamne Primar, să binevoiți a dispune afișarea lor prin locurile cele mai expuse vederii din orașul Domniei Voastre”.

- Deși în Marina Militară această zi s-a serbat cu siguranță și înainte de 1902, întrucât în documentele de arhivă se vorbește de un precedent - chiar dacă nu s-a descoperit un decret sau o dată de referință oficială pentru această sărbătoare - 1902 rămâne anul consacării Zilei Marinei ca sărbătoare a Marinei și a orașului Constanța.

- Maica Domnului a fost adoptată ca ocrotitoare a Marinei Române încă de la începutul secolului al XIX-lea, odată cu alegerea sa ca patron al navigatorilor români.

- **15 august 1903:** La regate au participat și bărcile vasului de război rus *Psezuape*, aflat în vizită în portul Constanța.

- **15 august 1911:** Manifestările, organizate de Societatea Marinarilor „Regina Elisabeta”, au fost deschise pe 14 august, zi în care s-au desfășurat la Constanța cursele de barci cu vele și rame, militare și civile. Programul a continuat cu o excursie pe mare cu vaporul *Împăratul Traian* și cu o serată venețiană. Aceasta a constat din focuri de artificii, serenade de mandolină și chitară în gondolă, coruri, dansul mateloților, apariția de monștri marini și bărci alegorice, defilarea emblemei societății, apărarea unei cetăți aflate la coastă, corabia naufragiată, mare bombardament naval între o galeră genoveză și un torpilor, carnavalul bărcilor remorcate ș.a.

- **15 august 1912:** Serbarea nautică a fost pusă sub înaltul Patronaj al Majestății Sale Regina Elisabeta.

- **15 august 1913:** Din Cartierul General al Marinei instalat la Turmu Măgurele, comandantul Marinei Militare, contraamiralul Sebastian Eustațiu, emitea Ordinul de Zi nr. 81: „Marinari, Anul acesta sărbătorim patronul Marinei înșirați fiind pe tot cursul Dunării pe care suntem stăpâni. În campania de operațiuni care s-a sfârșit ați arătat cu toții multă voință și energie. Comandantul Marinei Militare,

șeful vostru direct v-a văzut la lucru și v-a apreciat. Ați fost văzuți, de asemenea, de toți aceia care țin în mână destinele și conducerea acestei țări și toți și-au dat seama de însemnătatea acestei armate pe apă. Am speranța că nu va trece mult timp și Țara va avea Marina cerută de nevoile ei pe mare și pe Dunăre. Primul nostru gând și în această zi mare pentru noi să-I avem îndreptat către țară, căreia îi datorăm iubire și devotament”.

- **16 august 1915:** A avut loc serbarea nautică, sub patronajul A.S.R. Principele Carol. S-au desfășurat regate de bărci cu vele mari și mici, curse de înot de viteză și rezistență, concursul de prindere de rațe și talere, concurs de *watter polo*, regate de bărci ale vaselor militare și comerciale, lotci etc., diferite jocuri pe apă.

- **15 august 1918:** La Chilia Veche s-au organizat serbări nautice în folosul orfanilor de război. Acestea au constat din concursuri de bărci de monitoare cu rame, bărci de baraj, bărci de vedete, lotci pescărești. În partea a doua au avut loc jocuri marinărești la uscat: Care-i mai tare (trasul la pară), curse în saci, curse de alergări câte doi legați de picior, lupta pe școndu, ghiordelul magic, lupta cavalerilor de Malta și gimnastică. În partea a treia s-au desfășurat curse de înot și sărituri în apă, catargul orizontal cu purcel, goana și vânătoarea de rațe și explozia unei torpile. Programul nocturn a inclus prinderea pavoazului electric, jocuri cu proiectoare, coruri, serenade în bărci și dans.

- În **1921**, Programul serbărilor nautice a constat din regate (bărci militare cu 4 și 5 rame, bărci armate de ofițeri, bărci fără rame, bărci civile cu rame) și jocuri (școndu dracului cu purcel în gură, parăma miraculoasă, curse de înot, goana după rațe, corul misterios, disperajii, cocoșajii salvatori, sărituri, curse de cai marini, lupta cu maurii, naufragații MEDUZEI). Seara, surprizele au continuat cu artificii, focuri bengale, coruri și serată venețiană.

- **1922:** Serbările au cuprins curse de bărci cu 10 și 4 rame, sărituri în apă, curse de lotci, de bărci fără rame, întreceri de înot, de cai, școndu miraculos, watter-polo, vânătoare de rațe, iar la sfârșit, explozia unei mine. Celor mai buni dintre participanții la concursuri li s-au împărțit premii în valoare totală de 9.000 lei.

- **15 august 1924:** Semnalul începerii serbărilor mării a fost dat de trei lovituri de tun, urmate de curse de bărci militare și de lotci de pescari, salturi în apă, polo pe apă, exerciții de trapez, vânătoare de rațe și explozii de mine marine.

- **1925:** Ziua Marinei s-a serbat în virtutea aceluiași frumoase tradiții și la bordul bricului *Mircea*, care, în perioada 1 iulie – 2 septembrie, a executat un marș de instrucție pe itinerarul Constanța, Pireu, Navarin, Corfu, Durazzo, Boche di Cattaro, Ragusa, Souda, Rhodos, Smirna, Ceanak, Cospoli, Constanța. Deși se afla departe de țară, în portul Souda din Insula Creta, la 15 august legendarul velier-școală a ridicat marea

Sosirea Zeului Neptun de Ziua Marinei Române.

Botez marinăresc la Ziua Marinei Române la Brăila, 2016.

Defilare în ținute de epocă, 2019.

pavoaz. Serbarea, constând din curse de bărci, curse de înot, sărituri, *Tug of war* (trasul la parâmă), curse în saci, lupte în apă și pe tangon etc., a fost o reușită, toți câștigătorii fiind premiați.

- **15 august 1928:** În prezența membrilor Casei Regale, au fost botezate cele patru hidroavioane *Savoia*, yachtul *Isprava* al principesei Ileana și cutterul *Domnița Ileana* al Yacht Clubului Regal Român. Concursurile nautice și de natație, sărituri de la trambulină, înot, jocuri s-au desfășurat cu participarea echipajul bricului polonez *Lwow*.

- **Perioada interbelică** a consacrat definitiv Ziua Marinei drept o manifestare a cultului față de ape și a destoiniciei slujitorilor Marinei, recunoscută și susținută de autorități și acompaniată de admirația publicului larg.

- Prima oficializare la nivelul Ministerului Armatei a Zilei Marinei a fost realizată prin Decretul nr. 1343 din 17 aprilie

1931, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 108 din 12 mai 1931, p. 4411, prin care Carol al II-lea, decreta faptul că Marina își va serba ziua-patron la Sfânta Maria - Adormirea Maicii Domnului (15 august).

- **1933:** Între concursurile specifice Zilei Marinei au figurat cursa de bărci cu 8 rame, ștafetă de înot, curse de baleniere, curse de care romane, alergări cu bărci fără rame, curse de lotci, cursa înotătorilor fond, hidroglișoare, tragerea cu parâma între două bărci, cai marini, sărituri de pe platformă, curse de bărci cu ofițeri, jocuri pe gabară, școndru cu purcei, goana după rațe, torpile submarine, lupta cu prăjina și explozia unei mine.

- **15 august 1935:** Un grup de membri ai Ligii Navale Poloneze au oferit Majestății Sale Regelui Carol al II-lea și primarului Constanței, Horia P. Grigorescu, medalia de bronz a Ligii, o hartă a canalului proiectat să unească Marea Baltică cu Marea Neagră și o frumoasă cupă cu apă din Marea Neagră, simbol al înfrățirii celor două mări.

- **15 august 1936:** M.S. Regele Carol al II-lea a hotărât ca unica școală pentru toți marinarii români să se numească Școala Navală a Majestății Sale *Mircea* și a creat „Medalia Maritimă”, transformată în anul 1938 în „Virtutea Maritimă”; a fost botezat primul submarin românesc, *Delfinul*.

- **15 august 1937:** Pentru prima dată în istoria Marinei Militare Române, Franța a trimis la Constanța contratorpilorul *Vauban*, pentru a o reprezenta la serbările Zilei Marinei. Ziua Marinei a fost serbată și la Călărași, Cetatea, Corabia, Craiova, Galați, Hârșova, Ismail, Oradea, Orșova, Sulina și Timișoara.

- **1938:** Din cauza doliului național pricinuit de moartea, în ziua de 18 iulie, a M.S. Reginei Maria a României, tradiționalele serbări de Ziua Marinei au avut loc pe data de 8 septembrie - Nașterea Maicii Domnului.

- **15 august 1940:** Pe lângă slujbele de pomenire din toate bisericile, Liga Navală a organizat în București un serviciu special la biserica „Sf. Spiridon”, la care au luat parte membrii ligii aflați în Capitală, precum și cei care s-au simțit legați sufletește de Marina și marinarii noștri.

- **15 august 1941:** Ziua Marinei a fost sărbătorită într-un cadru de reculegere, constând într-un serviciu divin la toate bisericile, în prezența delegațiilor de la unitățile Marinei și s-a făcut pomenirea eroilor marinari, căzuți la datorie, în campaniile 1877-1913, 1916-1918 și din războiul actual.

- **15 august 1942:** Serbările organizate au constat în oficierea serviciilor divine și din demonstrații nautice, la Constanța, București, Brașov, Caracal, Slănic Moldova, Timișoara, Piatra Neamț, Moldova Veche, Drencova, Turnu Severin, Calafat, Corabia, Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița, Ostrov, Călărași, Cernavodă, Hârșova, Măcin, Brăila, Galați, Tulcea, Ismail, Vâlcov, Chilia Nouă, Cetatea Albă, Odessa, Nicolaev și Mangalia. În Capitală, Ziua Marinei s-a serbat la cabana Federației Române a Sporturilor pe Apă. La Constanța, în port, sărbătorirea a avut loc pe nave, într-un cadru impresionant prin sobrietatea sa. Programul zilei s-a redus la un serviciu religios care s-a oficiat la bordul unei nave, în prezența contraamiralului Ioan Georgescu, comandantul Marinei Regale Române, a ofițerilor superiori din Marină și a unor numeroase delegații de ofițeri din marinele aliate germană și italiană.

- **15 august 1943:** La Constanța, Ziua Marinei a fost serbată într-un cadru de sobrietate, la bordul unuia dintre distrugătoarele românești, în prezența generalilor Constantin Pantazi, ministrul Apărării Naționale, Nicolae Șova, ministru subsecretar de stat al Marinei, precum și a comandorilor Horia Macellariu și Nicolae Bardescu, căpitan-comandorilor N.N. Voinescu și C. Niculescu, locotenent-comandorului Florian Bujoreanu, coloneilor Alexandru Ignătescu, prefectul județului și Nicolae Oprescu, primarul Constanței, precum și a delegațiilor de marinari germani, în frunte cu comandorul Heinz Kinderlein și a unei delegații italiene, sub comanda căpitanului Boicolo.

Ziua Marinei a fost sărbătorită atât în Capitală cât și în restul țării cu aceeași demnitate și mândrie. Ziua Marinei a fost serbată similar și la Arad, Avdarma (Tighina), Brăila, Calafat, Călărași, Cetatea Albă, Craiova, Galați, Giurgiu, Hârșova, Iași, Ismail, Lehliu-sat, Mangalia, Ostrov, Piatra Neamț, Turnu Severin, Tulcea și Vâlcov. La Brăila, în cadrul unei pioase solemnități, s-a oficiat sfințirea Troiței Grupului de Nave Grânicerești, la care au luat parte familiile eroilor marinari căzuți în războiul sfânt, autoritățile militare și civile din garnizoană, precum și personalul unității cu familiile acestora.

- **15 august 1944:** Ziua Marinei a fost marcată la Constanța, la bordul crucișătorului auxiliar *Dacia*. După slujba religioasă, șalupa de comandament, având la bord garda de onoare, s-a deplasat în mijlocul bazinului portuar, unde a fost lansată o ancoră de flori. În numele marinarii a vorbit contraamiralul Horia Macellariu, președintele filialei Constanța a Ligii Navale Române. Cei prezenți au asistat la întreceri de bărci, baleniere și înot între echipajele navelor. Manifestări similare au fost organizate și la Brașov, în tabăra de la Poiana, Ostrov, Târgu Ocna, Călărași, Sintești-Ilfov, în lunca Sabarului, Stoenești - Muscel și Zimnicea, pe canalul Pasărea.

- **15 august 1945:** În anul 1945, la sărbătoarea marinarii române au participat și membrii Comisiei Aliate de Control. În localul Subsecretariatului de Stat al Marinei din București a fost deschisă expoziția Marinei, iar pe Lacul Herăstrău a fost oficiată o slujbă religioasă, au fost ținute discursuri, s-au arborat drapelele României și ale Națiunilor Unite și s-a dat startul serbărilor nautice. La Constanța, Ziua Marinei a fost sărbătorită printr-un Te Deum care a avut loc la Capela Militară, în prezența autorităților civile și militare, în frunte cu Victor Dușa, prefectul județului Constanța și generalul Dima, comandantul militar al Dobrogei. Serviciul divin și manifestări acvatice au avut loc la Calafat, Craiova, Sintești-Ilfov, Slatina, Târgu Ocna, Tulcea, Drencova, Brăila, Turnu Severin și Orșova.

- **Prima Zi a Marinei** sărbătorită după încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial, i-a permis ministrului subsecretar de stat pentru Marină, amiralul Petre Bărbuneanu, să adreseze tuturor marinarii următorul Ordin de Zi: „În această zi a Marinei, toată suflarea marinărescă a României își prăznuiește patronul. De la vâslașul care-și plimbă liniștit ambarcațiunea până la comandantul cei mai mari în grad din Marina de Război și de Comerț, toți își închină astăzi gândul către Cel de Sus, care i-a ajutat să treacă cu bine și încercările acestui an. Efectuând transporturi, dragând căile de navigație, studiind cu multă asiduitate sisteme de dragaj pe apă și în aer, realizate și în curând puse în practică sau executând cu sfințenie clauzele Armistițiului, Marina Română și-a adus contribuția la victoria comună. Marinarii, la 23 august 1944, România a revenit pe calea aspirațiilor ei firești, alături de Marile Națiuni Unite, alături de Uniunea Sovietică. Marina Regală, ca și trupele de uscat, a luptat pentru a scăpa țara de sub jugul hitlerist. Morții ei arată credința lor în destinul țării, pe calea deschisă de Marile Națiuni Unite”.

- **1949-1953:** Ziua Marinei s-a rezumat la marcarea Zilei Flotei U.R.S.S. - **ultima duminică din luna iulie** -, ceremonialul fiind diminuat ca semnificație din cauza intenției conducerii Ministerului Apărării Naționale de a schimba data acestei tradiționale sărbători naționale.

- Prin Decretul nr. 309/1953 au fost instituită Ziua Marinei Militare a R.P.R., sărbătorită în fiecare an în **prima duminică a lunii august**.

- **1 august 1954:** S-a serbat Ziua Forțelor Maritime Militare, programul Zilei Marinei fiind politizat și adaptat noii ideologii promovată intens și în rândurile oștirii.

- **1955:** La propunerea Comandamentului Forțelor Maritime Militare, au fost editate de către Direcția Superioară Politică a Armatei o serie de materiale promoționale, precum afișe, panouri, lozinci, cărți poștale, iar prin grija Ministerului Industriei Alimentare, au fost fabricate țigările „Marinar”!

- **2-3 august 1958:** Sâmbătă seara, pe data de 2 august, la Teatrul de stat Constanța a avut loc o adunare festivă consacrată sărbătoririi Zilei Marinei Române, la care au luat parte personalități ale administrației de partid și de stat centrale și locale, marinari de toate gradele, militari și din flota comercială și numeroși invitați. Adunarea a fost deschisă de contraamiralul Gheorghe Sandu și s-a încheiat cu un spectacol prezentat de legendarul ansamblu ostășesc „Albatrosul”, dirijat de maestrul Marin Hudițeanu. Într-una din sălile Cazinoului a fost găzduită o expoziție marinărescă. Duminică, 3 august, Ziua Marinei Române s-a desfășurat prin ridicarea pavilionului și marelui pavoaz în portul Constanța, revista navală, prezentarea mesajului de către ștafeta A.V.S.A.P. (care a străbătut mii de kilometri pe apele interioare ale țării, venind de la izvoarele Mureșului și Siretului, până la Sf. Gheorghe și

Ziua Marinei Române la Constanța. Clădirea Comandamentului Flotei, 2018.

Ziua Porților Deschise... în Portul Militar Constanța, 2013.

Sosirea Zeului Neptun la festivitățile organizate de Ziua Marinei Române la Brăila, 2018.

E.S. domnul Traian Băsescu, Președintele României, prezent la Ziua Marinei Române la Constanța, 2009.

Copia icoanei Maicii Domnului Prodromița, adusă la Ziua Marinei Române de la Constanța, după sfințirea ei pe Muntele Athos, 2013.

Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz la navele din Portul Militar Constanța, 2014.

E.S. domnul Klaus Iohannis, Președintele României, prezent de Ziua Marinei Române, la Constanța, 2020.

Jurilovca, de unde a traversat Lacul Razelm pentru a ajunge la Constanța în ziua de 2 august), concursuri sportive și jocuri marinărești, parada ambarcațiunilor, ieșire în larg cu navele *Mircea*, *Neptun*, *30 Decembrie*, artificii și carnavalul bărcilor.

- **1959**: Zeci de bărci și șalupe, reprezentând diferite aspecte din activitatea marinarilor, muncitorilor portuari și pescarilor au defilat prin fața navei-comandant. O șalupă militară a remorcat un desant maritim; în urma lor, un ponton a purtat corul și orchestra echipei artistice ostășești „Albatrosul”. După parada ambarcațiunilor, o trompetă a vestit sosirea lui Neptun, zeul mărilor, care, călare pe tradiționala balenă, a trecut în revistă navele. Neptun a fost primit cu mult fast la bordul navei-bază sportive, unde s-a instalat confortabil într-un tron îmbrăcat în catifea roșie și a dat încuviințarea începerii serbării nautice: parada ambarcațiunilor, defilarea înotătorilor, concursuri de bărci și de înot, sărituri de pe trambulină, celebrele sărituri comice, turnirul bărcilor, în care luptătorii înarmați cu sulite și scuturi s-au străduit să-și arunce în apă inamicii, purcelul la școndru și vânătoarea de rațe. Seara, spectacolul a continuat pe faleze la jocuri de artificii, carnavalul bărcilor și retragerea cu torțe care a încheiat Ziua Marinei R.P.R.

- Din anii '60, odată cu ingerința organelor politice în programul acestor manifestări, semnificația creștină a sărbătorii marinarilor români a fost substituită cu cea mitologică. Astfel, participarea zeului Neptun, în calitate de patron al întrecerilor și jocurilor marinărești, a devenit o constantă a programelor serbărilor tradiționale organizate cu prilejul Zilei Marinei. Acestea includeau conferințe despre semnificația Zilei Marinei, susținute în întreprinderi și în garnizoanele de marină, înmânarea de către delegațiile de marinari a unor machete de nave, în adunări festive organizate la Palatele Pionierilor, organizarea vizitării de către aceștia a navelor-școală *Mircea* și *Libertatea* și ieșiri pe mare cu acestea.

- **1963**: După ce Neptun, zeul mărilor, a sosit pe balenă și a dat cu tridentul semnalul de începere a jocurilor marinărești, programul de demonstrații sportive și marinărești a inclus ștafeta navală, concursuri de bărci de 10+1 și 6+1; săriturile de la trambulină, purcelul la școndru și demonstrația scafandrilor grei, hora rațelor și parada ambarcațiunilor cu vele.

- Din anul **1970**, la Constanța s-au organizat, timp de două săptămâni, „Serbările Mării”, care culminau cu Ziua Marinei; concursul de grație și frumusețe „Miss Litoral” era una din atracțiile tineretului. Programul s-a diversificat și au apărut probe noi, precum desantul infanteriștilor marini, turnirul bărcilor, ștafeta nautică, parada ambarcațiunilor alegorice, salturile din elicopter, schi nautic, platforme alegorice cu scene din pregătirea pe specialități a marinarilor, acrobații aeriene, platforme cu aparate și numere de gimnastică, înscrierea pe apă de către înotători a inițialelor partidului și ale țării (P.C.R., R.S.R.) sau cifre aniversare ale unor evenimente politice, carnavalul nautic al măștilor etc. Lor li s-au adăugat *Botezul la*

Ecuador, *Pescarul amator*, *Comoara piraților*, demonstrații ale navelor de stins incendii ș.a.

- **2 august 1981**, în portul Tomis din Constanța, s-au desfășurat manifestările prilejuite de Ziua Marinei Române care au cuprins demonstrații de înot, sărituri de la trambulină, gimnastică acrobatică, întrecerile ambarcațiunilor cu rame, evoluțiile scafandrilor și schiorilor nautici, susținute de membri ai asociațiilor sportive portuare și de studenți ai Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”.

- După Revoluția din decembrie **1989**, Marina Română a reluat tradiția sărbătoririi zilei sale la 15 august. Odată cu revenirea la tradiție prin celebrarea Zilei Marinei Române la sărbătoarea Sfintei Marii - Praznicul Adormirii Maicii Domnului, organizatorii, atât la Constanța, cât și în celelalte orașe-porturi maritime și fluviale, au reintrodus în programele serbărilor elemente tradiționale cât și probe noi: lansarea scafandrilor de luptă de pe vedete și din elicopter, executarea unui desant de către infanteriștii marini, respingerea atacului aerian asupra navelor de suprafață, lansări de torpile etc.

- **15 august 1991**: Marea sărbătoare a marinarilor români s-a desfășurat la Constanța în fața Comandamentului Marinei Militare, la Mangalia și București, unde s-au organizat parade militare și navale, slujbe religioase, întreceri marinărești, expoziții tematice de cultură, baluri marinărești. La festivitățile prilejuite de Ziua Marinei Române, la Constanța au luat parte crucișătorul *USS Belknap* (CG 26) din Flota a VI-a americană, navele militare sovietice *Azov* și *Bezukoriznenii*, distrugătorul turcesc *Kocatepe* și nava de patrulare bulgărească *Smeli*.

- **15 august 2002**: Serbările Zilei Marinei Române au avut loc sub semnul împlinirii a 100 de ani de la prima aniversare a marinarilor români.

- **15 august 2003**: Ziua Marinei Române a fost sărbătorită în Portul Militar Constanța.

- **15 august 2005**: Ziua Marinei Române s-a desfășurat sub semnul sărbătoririi a 145 de ani de la constituirea Marinei Militare moderne, respectiv unificarea, la 22 octombrie 1860, de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza, a flotelor Moldovei și Munteniei într-o singură structură, denumită inițial Corpul Flotilei.

- **15 august 2008**: Manifestările organizate de Ziua Marinei Române au avut loc la București, Constanța, Mangalia, Tulcea și Brăila. La Constanța, la festivități a participat și Președintele României, E.S. domnul Traian Băsescu.

- Prin Legea nr. 202 din 21 octombrie **2008**, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 728 din 28 octombrie 2008, **Ziua praznicului Adormirii Maicii Domnului** a fost desemnată sărbătoare națională, Ziua Marinei Române devenind astfel moment de înălțare spirituală și de preamărire a jertfei eroilor apelor, motiv de etalare a frumoaselor tradiții marinărești și prilej de reafirmare a potențialului și a capacităților Forțelor Navale Române.

- **15 august 2009**: Ziua Marinei Române s-a desfășurat sub

semnul împlinirii a 70 de ani de la intrarea în Serviciul Marinei Române a Navei Școală *Mircea*.

- **15 august 2010**: Cea de-a 108-a aniversare a Zilei Marinei Române, a avut loc sub egida împlinirii a 150 de ani de la înființarea Forțelor Navale Române. La Constanța, de Ziua Marinei Române, publicul participant a putut urmări exercițiul naval „FNR 2010”.

- **15 august 2011**: De Ziua Marinei Române, ministrul apărării naționale, Gabriel Oprea, a oferit Drapelul de Luptă Statului Major al Forțelor Navale. Momentul solemn a precedat desfășurarea exercițiului FNR 11, ultima secvență din cadrul „Lunii spiritualității Marinărești”. Manifestări organizate cu ocazia Zilei Marinei Române au avut loc la Constanța, Tulcea, Mangalia, Brăila, Galați și București.

- La festivitățile organizate în anul **2012** la Constanța, de Ziua Marinei Române au participat alături de marinarii români, pușcași marini americani și nava de desant *USS Fort McHenry*.

- **15 august 2013**: Marinarii nu au uitat să-și cinstească înaintașii, să-i recompenseze pe cei mai buni dintre ei și să prezinte publicului aspecte din viața și activitatea lor cotidiană. Iar publicul a fost prezent în număr mare alături de marinari la toate activitățile organizate la Constanța, Mangalia, Tulcea, Brăila și București.

- **15 august 2014**: Ziua Marinei a fost sărbătorită în premieră la Timișoara și marinarii au revenit cu manifestările specifice în portul Sulina. La Constanța, s-a aflat în dispozitivul de nave și crucișătorul *USS Vella Gulf* (CG-72).

- În perioada 4-15 august **2015**, Forțele Navale au organizat o serie de ceremonii militare și religioase, depuneri de coroane de flori, exerciții demonstrative, jocuri marinărești și spectacole artistice, care au avut loc în toate garnizoanele de marină. Manifestările organizate pentru sărbătorirea celei de-a 113-a aniversări a Zilei Marinei Române au reprezentat din nou un festival al mării și al spiritualității marinărești în porturile tradiționale de la Dunăre și mare, la București, dar și în premieră în acest an, la Bicz. De Ziua Marinei, Președintele României, E.S. domnul Klaus Iohannis, a oferit Ordinul „Virtutea Maritimă” în grad de Cavaler, cu însemn pentru militari, Drapelului de Luptă al Statului Major al Forțelor Navale, decorarea fiind făcută de consilierul prezidențial Ion Opreșor.

- **15 august 2016**: Manifestările organizate de Ziua Marinei Române la Constanța au fost onorate de Președintele României, E.S. domnul Klaus Iohannis, de conducerea Ministerului Apărării Naționale și de oficialitățile locale.

- **15 august 2017**: Ziua Marinei Române a fost sărbătorită de marinarii militari la Constanța, București, Mangalia, Tulcea, Brăila, Galați, Cernavodă, Bicz sau Timișoara. Exercițiul demonstrativ întrunit „Forțele Navale Române 17”, s-a desfășurat la Constanța, pe mare, în fața Comandamentului Flotei, în prezența Președintelui României, E.S. domnul Klaus Iohannis, a conducerii Ministerului Apărării Naționale și a oficialităților locale.

- **15 august 2018**: Ziua Marinei Române s-a desfășurat sub semnul aniversării a 100 de ani de la Marea Unire. Activitățile aniversare s-au desfășurat în perioada 5-16 august; la Constanța a fost „Săptămâna Mării” iar la Mangalia a fost „Săptămâna Spiritualității Marinărești”. De Ziua Marinei Române, în tribuna oficială s-au aflat alături de marinari, E.S. domnul Klaus Iohannis, președintele României, Mihai Fifor, ministrul apărării naționale, Eugeniu Sturza, ministrul apărării din Republica Moldova, generalul Nicolae-Ionel Ciucă, șeful statului major al apărării, viceamiralul Lisa Franchetti, comandantul Flotei a VI-a americane, numeroși demnitari, amirali și generali. Activitățile oficiale s-au încheiat cu o paradă navală și cu defilarea Gărzii de Onoare și a detașamentelor de militari din Forțele Navale Române, alături de care au defilat militari din Italia, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii și din Ucraina. Președintele României a conferit Ordinul „Virtutea Maritimă” în grad de Ofițer, cu însemn de pace pentru militari, Drapelului de Luptă al Statului Major al Forțelor Navale.

- **15 august 2019**: Ziua Marinei Române s-a desfășurat sub semnul împlinirii a 15 ani de la aderarea României la NATO și a sărbătoririi a 80 de ani de când Nava-Școală *Mircea* a intrat în dotarea Forțelor Navale Române și reprezintă un veritabil ambasador al României pe mările și oceanele lumii. Activitățile s-au desfășurat în Constanța, Mangalia, Tulcea, Brăila, Galați și București. La exercițiul naval întrunit „Forțele Navale Române 19” au participat nave și aeronave militare din Italia și Statele Unite ale Americii.

- **15 august 2020**: Ziua Marinei Române s-a desfășurat sub semnul sărbătoririi împlinirii a 160 de ani de la constituirea Marinei Militare moderne, respectiv unificarea, la 22 octombrie 1860, de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza, a flotelor Moldovei și Munteniei într-o singură structură, denumită inițial Corpul Flotilei. Pandemia de COVID-19 a restrâns activitățile organizate de Forțele Navale Române cu ocazia sărbătoririi Zilei Marinei Române, acestea având loc cu precădere în mediul online, publicul putând urmări aspecte de la festivitățile organizate în Portul Militar Constanța și pe mare, pe pagina de Facebook a Forțelor Navale Române. Au fost alături de marinari, președintele României, E.S. domnul Klaus Iohannis, conducerea Ministerului Apărării Naționale, oficialități militare și civile, atașati militari. Aceștia au urmărit exercițiul „Forțele Navale Române 2020” de la bordul fregatei *Regina Maria* și a navei purtătoare de rachete *Lăstunul*.

- În anul **2021**, manifestările de Ziua Marinei Române sunt organizate în Constanța, Mangalia, Brăila și Tulcea. De asemenea, în perioada 9-15 august a fost organizată „Săptămâna spiritualității marinărești”. Oficialitățile militare și civile prezente la Constanța au putut urmări exercițiul „Forțele Navale Române 2021”.

MEDALIE PENTRU REGINA MARIA

Dr. Mariana PĂVĂLOIU, Academia Navală „Mircea cel Bătrân”
Contraamiral de flotilă Valentin IACOBLEV, Comandamentul Flotei

Lată-le, îngemănate, **Regina** și **Nava** (distrugător/fregată) pe o medalie¹, turnată-n metal! Atribuirea numelui Reginei Maria, în urmă cu 91 de ani, modernului distrugător, ce tocmai sosise din șantierul napolețan, nu a fost una de complezență și vom încerca, făcând recurs chiar la declarațiile Reginei, să definim acest lucru. Fără a face abstracție de faptul că nava soră primise numele soțului ei, Ferdinand I Întregitorul, am găsit de cuviință să-i evocăm una dintre iubirile de-o viață ale sale – „Marea! Da, o iubesc, totdeauna a ocupat un loc de frunte în viața mea”. Așa își începea articolul intitulat „Ce înseamnă marea pentru mine”, publicat în anul 1928, în „Revista Marinei”², articol ce poate fi considerat o sinceră declarație de dragoste și din care ne vom permite a cita în continuare pasaje ce ne par a fi definitorii, deși întregul material merită a fi redat; el este un imn închinat mării, oamenilor ei și vapoarelor, ce l-a purtat în regescul său suflet, întreaga viață.

Mai întâi, în sufletul de copil, mândră că: „Și tatăl meu era marinăru, așa că și el era stăpân pe valuri, stăpân pe distanță și spațiu.

Ce erou era în copilăria noastră acest tată marinăru, cu fața lui arsă de soare și de vânt, în care ochii erau ca două bucățele de cer, un tată de care orice fetiță putea fi mândră, așa de frumos, așa de ars de soare, comandantul unui vas care de două ori a făcut înconjurul lumii.

Mai târziu, deveni amiral, nu un amiral bătrân, ci încă frumos și în floarea vârstei, dar acum comanda o flotă întreagă, și Malta îi era bază navală (...). Noi, micile lui fiice, am fost crescute în dragostea de marină, vapoare, marinari, catarguri, mări furtunoase și calme, valuri mari,

vânturi puternice, și peste toate, fluturând pavilionul Britanic, victorios: roș, alb și albastru: Union Jack.

(...) la 17 ani am urmat pe prințul necunoscut într-o țară străină. O țară de visuri, o țară de soare, o țară de libertate. Aici, într-o casă severă, unde Datoria era dârzul zeu în fața căruia toți se aplecau... tânăra principesă a tânjit mulți ani după întinderile nețârmurite ale Mării. Apoi, „puțin câte puțin, fiicei marinăruului îi fu îngăduit să reia stăpânirea mării.

Mica noastră Marină îmi deveni dragă. Cunoșteam fiecare vapor, ofițerii și marinarii îmi erau prieteni și erau fericiți să aibă una ca mine care ținea la lucrurile ce aparțineau mării. Aici, la Constanța, au fost zile binecuvântate, zile fericite, sorbind mult iubita briză de mare, vele, vâsliț, înot și lungi galopuri sălbatice pe larga plajă de la Mamaia (...).

Mi-am crescut copiii să iubească marea. (...) Și ziua fericită veni când am putut să-mi trimit al doilea fiu³, la Marină, în Marina Britanică, unde numele bunicului său era încă iubit și cinstit, și a făcut din el un marinăru după inima mea. (...) Împreună cu fiul meu, ofițer de marină, am revăzut locurile copilăriei mele...”

În articolul, scris la numai un an de la plecarea soțului ei, Regina amintește cu tristețe de castelul de la Mamaia, Cara Dolga, „o casă pe care Regele Ferdinand și cu mine o plănuisem pentru bucuria multora... Astfel că „Cel din urmă dor, nu ultimul în inima mea, este Balcicul, Tenha-Yuvah, cuibul singuratec – o casă mică albă, colț de frumusețe, colț de pace pe care-l împart cu Ileana⁴, care dintre toți copiii mei iubește cel mai mult marea”.

Acolo, la Balcic „...marea se sparge pe terase, marea, iubita mare! Nu marea copilăriei, nu marea tatei, dar Marea

¹ Medalia lansată astăzi în cinstea fregatei/distrugătorului Regina Maria, este realizată de către Regia Autonomă Monetăria statului, instituție cu care Forțele Navale Române au o fructuoasă colaborare.

² „Revista Marinei” a apărut începând cu anul 1925, trimestrial, sub îngrijirea unui comitet de redacție din Inspectoratul Marinei.

³ Prințul Nicolae (1903 – 1978) a urmat cursurile Colegiului Eton și a servit în anii '20 pe distrugătoarele tip M.

⁴ Prințesa Ileana (1909 – 1991) a fost prima româncă absolventă a Școlii Navale „Mircea” din Constanța, brevetată ofițer de marină, în anul 1928.

Aversul medaliei

Reversul medaliei

Fregata Regina Maria în misiune în Marea Neagră.

Prima ridicare a pavilionului românesc al fregatei Regina Maria, Portsmouth, 2005.

Poate ar fi trebuit să începem cu prezentarea celor două nave, turnate pe reversul medaliei. Despre ele am scris pe larg, nu demult, în paginile acestei dragi și prețuite publicații, precum și în „Buletinul Marinei”. Ne împlinim o datorie de onoare, redând câteva repere din viața celor două nave – distrugător și fregată -, unite prin numele de pe bordaj, Regina Maria.

Distrugătorul avea următoarele caracteristici: deplasament – 2000 t; lungime – 102 m; lățime – 9,4 m; pescaj – 4 m; viteză – 37 Nd; putere – 52000 CP; raza de acțiune la viteză de 15 Nd de 3 000 Mm; armament: cinci tunuri de 120 mm Bofors, Suedia, un tun de 76,2 mm Bofors; patru tunuri mitralieră A.A. de 40 mm; două grupuri lans-torpilă de 533 mm; trei instalații pentru lansat mine; o instalație lansat bombe. Echipajul a fost de 330. Împreună cu nava geamănă, distrugătorul Regele Ferdinand, și cele două distrugătoare tip M, Mărăști și Mărășești, au format Careul de Ași al Marinei Militare Române, Escadrița de distrugătoare, ce s-a acoperit de glorie pe timpul războiului naval din Marea Neagră (1941 – 1944). Apogeul a fost atins pe timpul evacuării trupelor din Crimeea (aprilie – mai 1944), cunoscută sub numele de Operațiunea 60.000, condusă de contraamiralul Horia Macellariu.

În deceniul al nouălea al veacului trecut, a fost construită o fregată în Șantierul Naval Mangalia, ce a preluat numele și tradițiile celei dintâi, Mărășești. În decembrie 2004, a sosit, din Anglia, fregata 221, Regele Ferdinand, iar în iulie 2005, fregata 222, Regina Maria. Reunite în Flotila 56 Fregate „Contraamiral Horia Macellariu”, cele trei fregate îndeplinesc misiuni atât independent, cât și în colaborare cu nave ale marinelor din statele membre NATO, pe Marea Neagră și pe alte mări și oceane ale planetei noastre.

Medalia lansată astăzi unește amintirea sfântă a echipajelor care au servit pe cele două nave, atât la vreme de pace, cât și de război, dar și îndemnul către echipajul de astăzi al Mariei de a purta, pe mai departe, cu cinste, tradițiile eroice ale înaintașilor. MR

Neagră, care nu e neagră, ci albastră și câteodată verde, culoarea speranței.”

Am ținut să readucem în atenție aceste gânduri minunate ale Reginei Maria, în semn de omagiu dedicat ultimei romantice a veacului trecut, astăzi, când chipul ei încoronat – Regina Mariei Uniri, se află pe aversul medaliei bătute de Ziua Marinei Române, de Sfânta Maria Mare.

MARINA ROMÂNĂ

SUB SCEPTRUL REGALITĂȚII

„Am spus odată că spiritul bricului «Mircea» a fost acela care a creat pe primii noștri marinari. Fie ca acest spirit, care înseamnă generozitate, dragoste și sacrificiu, să se perpetueze atât în marina mărilor, cât și în marina văzduhului. În acest scop, am hotărât ca școala noastră navală să se numească pe viitor Școala Navală a Majestății Sale «MIRCEA», pentru ca tinerii care intră în marină să cunoască de la început că sunt pe un vas care întruchiează acest spirit.

[...] Cred că la noi în țară trebuie făcută o intensă propagandă, pentru a se sădi în sufletele oamenilor o cât mai mare dragoste de mare. Trebuie să-i aducem pe cetățenii noștri pe valurile mării, deoarece numai atunci când vor fi în contact cu acest element- căci a merge pe mare nu vrea să zică a avea rău de mare – când vor ști câtă bucurie, câtă sănătate, câtă înflăcărare a sufletului pot să aducă aceste călătorii pe mare, numai atunci marina noastră va putea realiza un nou progres. [...]

Doresc ca toți cei care simt în sufletele lor o cât de mică dragoste pentru mare să vină alături de Mine și de marinarii Mei, ca să ne silim să creăm un suflet al Marinei noastre, care să fie și al Marinei de Război și al celei Comerciale, căci în caz de război ele se vor împreună“.

REGELE CAROL AL II-LEA

Comandor (r) dr. Marian MOȘNEAGU

Odată cu instaurarea monarhiei, Flotila Regală a adoptat însemnele oficiale ale statului, care se vor regăsi atât ca denumiri ale unor bastimente și nave comerciale, cât și pe pavilioanele și bordajul navelor, pe documentele oficiale și pe accesoriile uniformelor tradiționale ale echipajelor.

O strânsă legătură între regele Carol I (1866-1914) și Marina embrionară a fost realizată chiar de la urcarea sa pe tron, la 10 mai 1866. „De când România a intrat Dobrogea prin voința ostașilor săi în Războiul Neatârării și s-a făcut stăpână la malurile Mării Negre, gândirea mea a fost întruna pironită la mijloacele de a înlesni exportul țării în tot cursul anului – sublinia regele. În scop de a deschide României căile nesfârșite ale mărilor, am împreunat cele două maluri ale Dunării dintre Fetești și Cernavodă, ridicând mărețul pod «Regele Carol I» iar în anul 1896 am pus temelia portului Constanța...”.

În primul an de domnie, țara deținea un singur vas cu aburi, avizoul România, de care domnitorul s-a servit ani de-a rândul în călătoriile sale pe Dunăre spre a inspecta județele limitrofe, deoarece căile de comunicație pe uscat erau sau inexistente sau foarte grele.

Mult mai adecvat misiunilor diplomatice, din anul 1869 yachtul Ștefan cel Mare a înlocuit avizoul România în numeroasele deplasări ale suveranului pe Dunăre.

Carol I a fost cel care a încuviințat să se comande în Franța canoniera Fulgerul care în anul 1875 a constituit, împreună cu România și Ștefan cel Mare, o divizie prin care mica noastră flotilă națională s-a afirmat ca o forță navală cu drepturi similare navelor străine.

După Războiul de Independență, România devenind o țară maritimă, statul român a luat măsuri ferme de creare a unei flote de poliție pe Dunăre și de procurare a navelor mai importante la mare. Astfel, între anii 1882 și 1888, de la diferitele șantiere din străinătate, au sosit cinci șalupe de poliție, două torpiloare mici pe Dunăre, bricul Mircea, șalupele canoniere Rahova, Oponez și Smârdan, canonierele Grivița, Alexandru cel Bun, Bistrița, Oltul și Siretul, torpiloarele Smeul și Năluca, crucișătorul Elisabeta și șalupele de atac Argeș, Vedea, Troțuș și Teleorman.

După o perioadă de stagnare în construcția navelor de război, timp în care Carol I a fost preocupat atât de crearea unei flote comerciale cât și de construcția portului Constanța, unde s-au investit sume însemnate, în anul 1905 acesta îndeamnă guvernul să acorde creditele necesare pentru construirea unei flote moderne de Dunăre. Astfel, în 1909 aveau să intre în serviciu cele patru monitoare și opt vedete fluviale care urmau să coopereze cu armata de uscat la apărarea frontierei noastre pe apă și a gurilor Dunării.

La 1/14 iunie 1914, regele Carol I și familiile regale princiere au primit la Constanța vizita țarului Rusiei, venit cu yachtul imperial Standard, escortat de întreaga flotă rusă din Marea Neagră. Către sfârșitul domniei sale, cu spiritul său clarvăzător, Carol I a determinat construcția a patru distrugătoare în Italia care aveau să constituie, în perioada interbelică,

Regele Ferdinand, în uniformă de amiral cu principele Carol, 1922.

Distrugătorul Regina Maria în portul Constanța.

Stindardul M.S. Regelui.

Carol al II-lea, principele Nicolae și viceamiralul Vasile Școdrea.

Regele Carol al II-lea și marele voievod Mihai, 1938.

Regele Carol I și principele Ferdinand în Portul Constanța.

Revista de bord pe distrugătorul Regina Maria.

Carol al II-lea la bordul Navei-Școală Mircea.

redutabila Escadrilă de Distrugătoare. Constant preocupat și de pregătirea pentru luptă a unităților navale, suveranul a fost prezent în mod constant în mijlocul marinarilor, fie pentru a asista la manevre fie pentru a inspecta unele unități sau trimițându-i pe miniștrii săi de război și chiar pe primul ministru.

Convins fiind că „drumul cel mai scurt din Anglia spre Indii trece prin Constanța”, Carol I a ținut cu orice preț ca „în cutele pavilionului național să bată și inimii românești”.

Pentru pregătirea personalului ofițeresc, a dispus să se trimită tineri cadeți în școlile de marină din Franța, Italia, Austro-Ungaria și Germania și ori de câte ori se ivea ocazia, se interesa personal de evoluția acestora, așa cum a făcut-o în februarie 1901, când a vizitat Academia Navală din Fiume.

Regi, regine și catarge

În egală măsură, membrii Familiei Regale vor fi prezenți la majoritatea evenimentelor cu semnificații aparte pentru Marina Română, precum botezul canonierei Fulgerul, a avut loc la Giurgiu, luni, 3/15 iunie 1874.

La 1/23 septembrie 1889, crucișătorul Elisabeta a fost inspectat în premieră de regele Carol I, care a exclamat: „Salut astăzi cu vie mulțumire și tânăra noastră Marină – reprezentată aci în port prin «Elisabeta», vasul vostru cel mai falnic –, fiindcă numai prin Dobrogea, cu țărnițele sale întinse pe mare, Flotila noastră a putut lua acest avânt fericit, astfel că drapelul român este acum cunoscut și respectat în țările cele mai îndepărtate”.

La 1/13 iulie 1898, regele Carol I a botezat navele S.M.R. Regele Carol I și Principesa Maria. Cu această ocazie, suveranul a subliniat: „Carol I» împreună cu «Elisabeta», frumosul nostru crucișător de mult cunoscut de toate marinele, trebuie să ducă cu mândrie steagul nostru peste ocean și să vestească și în alte continente ce avânt puternic România a luat și cum prin o muncă statornică și un războiu victorios, ea a cucerit un loc însemnat între statele din Europa”.

La 15/28 mai 1905, prezent la botezul navei România, regele Carol I menționa: „L-am botezat «România» dorind ca acest nume, așa de drag inimilor noastre, să răsune necontenit în tot răsăritul și ca el să amintească că Regatul României este astăzi o putere care nu mai poate fi tăgăduită. Statornicia noastră, izbânzile oștirii și jertfele ce Țara și-a impus, ne-au deschis căile nemărginite ale mării...”

Regele Carol I și regina Elisabeta, acompaniați de principesa Maria, principele Carol și principesa Elisabeta au fost prezenți pe 19 septembrie 1907 în portul Galați, la botezul celor patru monitoare și opt vedete fluviale, care au primit numele «Ion C. Brătianu», «Lascăr Catargiu», «Alexandru Lahovary» și «Mihail Kogălniceanu», care au muncit pe timpuri grele și anevoioase la fundarea Regatului României, iar celorlalte vase mai mici numele vitejilor Mei soldați, «Maior Constantin Ene», «Maior Dimitrie Giurăscu», «Maior Gheorghe Șonțu», «Maior Nicolae Grigore Ioan», «Căpitan Valter Mărăcineanu», «Căpitan Nicolae Lascăr Bogdan», «Căpitan Mihail Romano» și «Locotenent Dimitrie Călinescu», care și-au jertfit viețile în Războiul cel Mare pentru neamul nostru.

Decret de schimbare a denumirii marinei în „Marina Regală”.

În discursul său, Regele Carol I a subliniat: „Salut cu bucurie sporirea Marinei noastre prin noi vase botezate cu numele acelor bărbați de stat cu care am făurit statul român și al acelor ostași care și-au jertfit viața pentru Patrie. Domnia Mea este așa de strâns legată cu aceste nume, scumpe inimii mele, încât ele trebuie să fie întâpărite în mintea tuturor și veșnic păstrate ca o pildă înălțătoare pentru generațiile viitoare.”.

Marina României Mari

Prin Î.D.R. nr. 2256 bis din 15 mai 1920, regele Ferdinand I suveranul a aprobat trecerea Marinei la o nouă organizare. Astfel, de la 1 aprilie 1921 Marina cuprindea șapte unități administrative: Forța Navală Fluvială, Apărarea Fixă Fluvială, Baza Navală Fluvială, Forța Navală Maritimă, Baza Navală Maritimă, Școlile Marinei și Arsenalul Marinei. O nouă campanie de modernizare a parcului de nave a avut la bază studiul intitulat „Programul Naval al României”, menit „A ține căile maritime deschise pentru traficul propriu, a le închide pentru traficul inamic, aceasta este rațiunea de a fi a flotelor militare.”

În anul 1920, în serviciul flotei maritime au intrat distrugătoarele tip „M”, Mărăști și Mărășești, construite în Șantierele Navale din Napoli și canonierele Ghiculescu, Dumitrescu, Stihî și Lepri construite în Franța.

În 1921 echipaje românești au transportat din Italia torpiloarele Vifor, Vârtej, Vijelia, Zmeul, Zborul și Năluca, cedate României de marina austro-ungară în contul despăgubirilor de război, precum și patru vedete antisubmarine tip M.A.S. cumpărate din Italia.

Navelor maritime li s-au adăugat monitoarele Ardealul, Basarabia și Bucovina, primite ca despăgubiri de război. În acest mod, România devenea țara cu cea mai puternică flotă fluvială din Europa.

Pe 15/28 august 1923, cu prilejul serbărilor de Sfânta Maria, în portul Constanța a avut loc predarea noilor stindarde și pavilioane de război. „După predarea tuturor pavilioanelor, comandanții înconjurați de gărzi și purtând pe perne noile pavilioane, s-au deplasat la navele lor, în sunetul marșului «Pe-al nostru steag e scris unire». S-a ordonat «Gardă de pavilion!», iar la comanda «Sus!» dată de «Mărășești» – în bubuitul a 21 lovituri de tun s-a ridicat la bastonul din pupa fiecărei nave de război vechile culori a României cu noua pajură a României Mari, pajură simbol sfânt al tuturor Românilor în faldurile căreia e birușita timpurilor trecute și tăria în viitor. În sunetul Imnului Regal și cuprinși de o profundă emoție toate capetele se descoperă în jurământ solemn că, grupați în jurul lui, vor pune toată inteligența, toată priceperea, toată munca pentru ca el să falfăie cu mândrie sus în orice împrejurare.”.

La 14 noiembrie 1936 a fost înființat Ministerul Aerului și Marinei, organ autonom din punct de vedere al conducerii, pregătirii și instruirii trupelor, subordonat pe plan operativ Marelui Stat Major.

Un deceniu de prosperitate

La 27 mai 1931, regele Carol al II-lea, Marele Voievod Mihai, principele Nicolae, Nicolae Iorga, președintele Consiliului de Miniștri,

generalul Constantin Ștefănescu-Amza, ministrul Armatei, Dimitrie I. Ghica, ministrul de Externe au participat, la botezul distrugătoarelor tip R - Regele Ferdinand și Regina Maria -, construite în Șantierele Navale din Napoli.

După cuvântările P.S.S. Episcopului Gherontie și viceamiralului Vasile Școdrea, comandantul Marinei Regale, suveranul a semnat actele de botez ale celor două distrugătoare:

„Noi, Carol al II-lea,

prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României, în a douăzecișisaptea zi a lunii mai și a anului mântuirii 1931 și întâiul an al Domniei Mele s-a desăvârșit în portul Constanța binecuvântarea a două nave de război (distrugătoare), pe care le-am botezat Eu însumi dându-le numele:

«REGELE FERDINAND»

pentru a aminti de Regele făuritor al României Mari și a-i da de pildă generațiilor de marinari, pentru caracterul său și devotamentul nemărginit către țară

«REGINA MARIA»

pentru a simboliza iubirea unei mândre fiice de marinar pentru marină și dorința pe care Regina Maria a arătat ca navele noastre să folosească cât mai intensiv căile noastre maritime, stând cu mândrie alături de navele țărilor civilizate.

Încredințez aceste două nave marinarii Mei, pentru a veghea și păzi hotarele maritime ale țării, brăzdând mările pentru a purta pavilionul românesc în țările cele mai îndepărtate.”

Cu prilejul Zilei Marinei, la 15 august 1931 suveranul a asistat la botezul N.M.S. Constanța, iar la 15 august 1933, la botezul cargourilor Alba Iulia, Ardeal, Peleş și Suceava. La 15 august 1936, în portul Constanța a avut loc binecuvântarea primului submarin românesc Delfinul, prilej cu care regele Carol al II-lea a subliniat: „Marina este un fapt concret, dar țin să adaug că ea înseamnă mai mult decât atât; ea reprezintă o întreagă mentalitate, un mijloc de educație, un suflet, și în această zi a Sfintei Marii, care este patronul Marinei noastre, doresc să nu fac nici o deosebire între Marina cu tunuri și Marina înzestrată numai cu busola. Marina noastră, fie cea de război, fie cea comercială, are același suflet, este același organism vital al țării noastre...”

Am spus odată că spiritul bricului «Mircea» a fost acela care a creat pe primii noștri marinari.

Fie ca acest spirit, care înseamnă generozitate, dragoste și sacrificiu, să se perpetueze atât în marina mărilor, cât și în marina văzduhului.

În acest scop, am hotărât ca școala noastră navală să se numească pe viitor Școala Navală a Majestății Sale «MIRCEA», pentru ca tinerii care intră în marină să cunoască de la început că sunt pe un vas care întruchipează acest spirit.

Am mai luat astăzi o hotărâre, deoarece cred că la noi în țară trebuie făcută o intensă propagandă, pentru a se sădi în sufletele oamenilor o cât mai mare dragoste de mare. Trebuie să-i aducem pe cetățenii noștri pe valurile mării, deoarece numai atunci când vor fi în contact cu acest element – căci a merge pe mare nu vrea să zică a avea rău de mare – când vor ști câtă bucurie, câtă sănătate, câtă îmborsărire a sufletului pot să aducă aceste călătorii pe mare, numai atunci marina noastră va putea realiza un nou progres. De aceea am hotărât ca în această zi să creez o nouă medalie: «Medalia Maritimă».

Doresc ca toți cei care simt în sufletele lor o cât de mică dragoste pentru mare să vină alături de Mine și de marinarii Mei, ca să ne silim să creăm un suflet al Marinei noastre, care să fie și al Marinei de Război și al celei Comerciale, căci în caz de război ele se vor împreună.

Mai am o dorință, și îi rog cu insistență pe domnii miniștri al Comunicațiilor și al Armatei să o ducă la bun sfârșit: Școala de Ofițeri de Marină să fie una singură, pentru ofițerii din marina comercială cât și pentru cei ai marinei de război.

Pregătirea acestor navigatori să se facă sub același acoperiș, cu același suflet și în același gând.”

La 9 iunie 1936, Șantierele Navale din Turnu Severin au lansat la apă pasagerul NFR Regele Carol al II-lea, considerat cel mai mare vas fluvial din lume la acea dată, expresie a potențialului tehnologic atins de navalistica autohtonă.

La 8 septembrie 1938, regele Carol al II-lea, însoțit de suita sa, a participat la botezul motonavei Transilvania, comandată de comandorul Alexandru Știubei. Cu acest prilej, comandantul Marinei Regale i-a oferit Măriei Sale Marele Voievod de Alba Iulia macheta distrugătorului Regina Maria la scara 1/100, executată în Arsenalul Marinei, așezată într-o vitrină de cristal și pusă pe un piedestal de nuc, în amintirea bravurii cu care a înfruntat la bordul navei, alături de întregul echipaj, furtuna din zilele de 4-6 ianuarie 1938.

De altfel, prin Î.D.R. 3025 din 13 august 1939 Marele Voievod de Alba Iulia intra în rândul ofițerilor de marină, fiind „înscris în cadrele ofițerilor activi ai Marinei Regale, cu gradul de aspirant și vechimea din 25 octombrie 1937, repartizându-se la Depozitele Maritime de Echipaje și Materiale, în statul major al distrugătorului «Regina Maria»”.

La 17 mai 1939, pe puntea superioară a navei-școală Mircea s-a desfășurat ceremonialul predării pavilionului veteranului bric Mircea noii și modernei nave-școală.

„Prin venirea noului vas «Mircea» nădăduiesc să văd înnoirea spiritului, reînțărirea credinței marinărești, posibilitatea ca marinarii noștri, navigând mai mult pe ape, să-și poată afirma, în fața lumii întregi, capacitatea și virtuțile lor” – a subliniat cu acest prilej regele Carol al II-lea.

La 14 iunie 1939, în Șantierul Naval Galați avea loc ceremonialul lansării la apă a primei nave de luptă de construcție românească, puitorul de mine Amiral Murgescu. „Fie ca această dintâi navă de război construită în țara Mea, rod al minții și muncii românești, să cheazășuiască vremii de nestânjenită înflorire a Marinei Mele, pavăză și simbol al viitorului neamului pe apă.” – i-a urat cu acest prilej suveranul.

La 16 mai 1939, în acordurile Imnului regal, la Sulina s-a desfășurat solemnitatea arborării pavilionului național la toate navele Comisiei Europene a Dunării și pe catargele din fața Palatului administrativ al acesteia, festivitate care a marcat redobândirea suveranității României la Dunărea maritimă.

Regine, principii și principese

Regina Elisabeta (1843-1916) iubea Dunărea, Delta și Marea Neagră, petrecându-și vacanțele estivale la Constanța, fie la Palatul regal fie în incinta portului, unde inginerul Anghel Saligny construisese

Principesa Ileana pe yachtul Isprava.

Regina Elisabeta la Cuibul Reginei.

Regele Carol II la Cernavodă.

Regina Elisabeta la Pavilionul regal.

În 1909 pavilionul care avea să dăinuie peste ani drept „Cuibul Reginei”. De câte ori auzea un vapor părăsind rada portului, regina scriitoare Carmen Sylva agita o batistă de mătase albă în direcția acestuia și îi recita prin portavoce un poem.

„O țară nu poate să spună că este liberă dacă nu are ieșire la Mare, care-i dă puțința de a-și spori producția creând o viață nouă cu noi orizonturi.[...] Nimic nu este mai frumos ca simțământul de frație pe care ți-l dezvoltă Marea” – avea să conchidă ulterior regina Maria a României (1875-1938).

În prima adunare generală din 22 martie 1928, suverana a fost proclamată patroana Ligii Navale Române. Mare iubitoare a mării, regina Maria și-a creat la Balci un mic paradis în jurul unui cochet castel. Conform dorinței sale, inima i-a fost depusă în capela „Stella Maris”, fiind transportată de la Constanța la Balci, la 29 octombrie 1938, la bordul distrugătorului Regina Maria.

Cu experiența unui stagiu în flota britanică, principele Nicolae (1903 – 1978) a avut o ascensiune rapidă în Marină. Încadrat la 13 ianuarie 1927, cu gradul de căpitan, în echipajul canonierei Ghiculescu, la numai 26 de ani a fost înaintat în gradul de comandor, la 10 mai 1929, contraamiral, la 1 ianuarie 1930 și viceamiral, la 8 iunie 1930.

La 1 iunie 1931 a fost numit inspector general al Marinei. În această calitate, în perioada 28 mai - 14 iunie 1931, viceamiralul adjutant Nicolae a comandat grupul distrugătoarelor Mărăști și Mărășești care s-au deplasat în portul maltez La Valetta pentru a răspunde vizitei efectuate la Constanța, între 19 și 26 august 1930, de escadra britanică aflată sub comanda contraamiralului Richard Bell Davies.

În zilele de 1 și 2 octombrie 1928, principesa Ileana a României (1909 - 1991) a susținut la Școala Navală examenul pentru obținerea brevetului de ofițer de bord clasa I (secund). În urma examenului oral și cel practic, constând în manevra canonierei Ghiculescu, principesa a devenit „prima femeie româncă care a căutat să pătrundă secretele și misterele artei marinărești”.

La 15 august 1937 arhiducesa Ileana a fost distinsă cu „Medalia Maritimă” clasa I Navigant, „pentru dragostea nețărmurită față de mare. A obținut primul brevet de lungă cursă, dând dovadă de cea mai mare pricepere.

A condus primul yacht «Isprava», înfruntând cu mare curaj marea, expunându-și chiar viața. A acordat neîntrerupt și în modul cel mai larg înalt sprijin pentru dezvoltarea spiritului marinăresc”.

Demnități și efigii monarhice

Farul din portul Constanța, inaugurat la 27 septembrie 1909 și, din 1931, Cercul Militar din proximitatea farului genovez au purtat numele „Regele Carol I”.

Potrivit Î.D.R. nr. 1730, cu începere de la 20 mai 1931 denumirea de „Marina Militară” a fost înlocuită cu cea de „Marina de Război”.

Prin Î.D.R. nr. 4063 din 15 decembrie 1931, denumirea de „Marina de Război” a fost înlocuită cu „Marina Regală”, iar Comandamentul Marinei a devenit Comandamentul Marinei Regale, cu atribuții de comandament și de inspectorat de armă, în structura Ministerului Apărării Naționale.

În anul 1936 a fost introdus, după modelul britanic, gradul de comandor, corespunzător gradului de colonel, absolvent al Cursului de comandament, de care au beneficiat, într-o primă etapă, comandorii Victor Schmidt, Gheorghe Koslinsky, Nicolae Păiș, Alexandru Gheorghiu, Nicolae Bardescu și inginerul Vasile Năsturaș.

Prin D.R. nr. 2109 din 1 iunie 1938 s-a hotărât introducerea în uniforma ofițerilor, maștrilor și submaștrilor militari din Marina Regală a căștii coloniale.

O uniformă specifică au purtat și membrii echipajului yachtului regal *Lucaefărul*, navă trecută „în îngrijirea Marinei Regale”.

În anul 1940, unitățile de luptă și navele școală ale Marinei Regale au adăugat în fața numelui navei inițialele N.M.S. – Nava Majestateii Sale, în timp ce navele auxiliare au adăugat inițialele M.R. – Marina Regală.

Membrii Casei Regale au beneficiat de bărci și yachturi de lux proprii: Ștefan cel Mare, Lucaefărul, Isprava și Taifun.

La Congresul general al cercetașilor organizat la București în perioada 23-27 aprilie 1930 s-a hotărât înființarea cercetașilor marinari. Ca urmare, la 24 martie 1931, în cadrul Comandamentului Marii Legiuni a fost creată Secțiunea centrală a cercetășiei marine. În perioada următoare au fost create cohortele „Viceamiral Ioan Murgescu” la Galați, „Comandor Eugeniu Botez” la Măcin, „Principele Glad” la Timișoara,

„Simion Bărnuțiu” la Satu Mare, dar și altele la București, Bechet, Bolgrad, Brăila, Orșova, Siliștră etc., în care, în 1932 activau peste 800 de cercetași marinari, denumiți pe categorii de vârstă și experiență: începători, brotăcei, pescăruși, vulturi de mare și lupi de mare.

În perioada 15 septembrie – 21 octombrie 1936, în Parcul Oteteleşanu din Capitală a fost deschisă prima expoziție marinărescă din România, dedicată împlinirii a 40 de ani de la inaugurarea oficială a Serviciului Maritim Român.

Sporturile nautice au fost încurajate îndeosebi de regele Ferdinand, ales președinte de onoare al Yacht Clubului Regal Român, înființat la Constanța, la 24 aprilie 1921, dar și de principesa Carol al II-lea, desemnat comandor și ulterior președinte. Tot Carol al II-lea va deveni președinte activ al Ligii Navale Române, înființată în 1927, sub patronajul reginei Maria, cu sprijinul principelui Nicolae și al principesei Ileana. Prima regată oficială a Campionatelor naționale de ambarcațiuni cu vele s-a desfășurat vineri, 16 august 1935, la Eforie Nord, în prezența suveranului.

Mai mulți ofițeri de marină au beneficiat de statutul de aghiotanți/adjutanți în Statul Major Regal: Nicolae Gracovski (1896), Matila Costiescu-Ghyka (1906), Gheorghe Koslinski (1921-1926), Virgil-

Alexandru Dragalina (1926-1927), Nicolae Păiș (1926), Preda Fundățeanu (1929-1937), Dimitrie Știubei (1932-1939), Arpad Gherghel (1943-1944) ș.a.

Cutume și onoruri regale

Onorurile acordate membrilor Familiei Regale au fost introduse în Marina Română încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Astfel, o primă reglementare o regăsim în „Regulamentul asupra serviciului la bordul bastimentelor”, ediția 1877, în care se stipula că la sosirea domnitorului în port, „bastimentele de război la ancoră sunt pavoazate; ele salută fiecare cu câte 21 tunuri de îndată ce pavilionul sau trenul domnesc s-a zărit.

În același timp, o parte din echipaj este aranjat în picioare pe vergi sau pe bord; pe măsură ce M.S. Domnitorul trece în dreptul fiecărui bastiment, oamenii îl salută cu de cinci ori Ura!, garda prezintă armele, muzica și toboșarii cântă și bat Imnul național. Dacă M.S. urcă pe bordul bastimentului comandant, comandantul superior și căpitanul bastimentului așteaptă pe M.S. la scară, îl acompaniază până la plecare. Ofițerii de stat major și toți ofițerii bastimentului se țin pe un rând la intrare și salută cu sabia. Partea echipajului care nu este pe vergi, este așezată pe un rând, cu pălăria în mână, pe punte.

De îndată ce M.S. urcă la bordul bastimentului comandant, pavilionul domnesc este ridicat la arborele cel mare. Este salutată de echipaj cu de cinci ori strigătul de Ura! Celelalte bastimente îl salută cu același număr de urale. Când M.S. părăsește bastimentul, aceleași onoruri îi sunt date. Comandantul superior și căpitanul bastimentului acompaniază pe M.S. până la scară. Bastimentul salută cu 21 tunuri când M.S. părăsește bordul. Dacă M.S. urcă pe un alt bastiment, aceleași onoruri îi sunt acordate. Când M.S. pleacă, toate bastimentele de război sunt la ancoră, fac același salut ca la sosirea M.S. în port. În orice caz, bastimentul sau ambarcațiunea care poartă pe M.S. nu răspund saluturilor”. (Art. 380).

Onorurile acordate reginei moștenitorului tronului erau similare cu onorurile domnitorului.

La art. 382 se prevedea faptul că atunci „Când principii sau principese din familia domnească ajung în port, bastimentele de război ancorate sunt pavoazate și fac salut cu 21 tunuri fiecare. Bastimentele de lângă care trec Înălțimile Lor salută cu de trei ori Ura! O parte din echipaj este pe vergi sau pe bord, garda prezintă armele și muzica intonează Imnul. Când urcă sau coboară de la bordul

Aspirantul Mihai.

uni bastiment, atunci căpitanul se va conforma ordinelor primite în această privință. Când I.I.L.L. părăsesc portul atunci bastimentele fac un salut de 21 tunuri. Bărcile sau bastimentele în care se află Înălțimile Lor nu răspund nici unui salut.”

Patronii paradelor navale

În prima jumătate a secolului al XX-lea, cea mai înălțătoare sărbătoare a marinarilor – Ziua Marinei Române -, a fost constant onorată de Familia Regală a României.

Astfel, în anul 1911, serbările au fost organizate de Societatea Marinarilor „Regina Elisabeta”, iar în anul 1912, serbarea nautică a fost pusă sub înaltul patronaj al reginei Elisabeta, inițiativa organizării sale aparținând Societății „Regina Elisabeta” a Marinarilor Civili din Constanța.

La 15 august 1928, în prezența membrilor Casei Regale au fost botezate cele patru hidroavioane „Savoia”, sosite la Constanța cu câteva zile înainte, yachtul Isprava al principesei Ileana și cuterul Domnița Ileana al Yacht Clubului Regal Român. Concursurile nautice și de natație au fost recompensate cu Cupele „Principele Nicolae”, „Regina Maria” și „Principesa Ileana”.

În perioada 1930-1940, regele Carol al II-lea a fost nelipsit de la evenimentele memorabile din portul Constanța, onorând Ziua Marinei îmbrăcat în impozanta uniformă de amiral.

Pe 15 august 1935, în prezența regelui Carol al II-lea și a unui grup de membri ai Ligii Navale Poloneze a fost inaugurată Stațiunea nautică și sportivă a Societății „Salvamar”.

Cu acest prilej, la banchetul de la bordul cargoului Dacia, regele a reconfirmat susținerea

firmă a politicii navale a României Mari: „...Eu aparțin unui neam de marinari, dar trăind într-o țară în care Marina a jucat un rol mai puțin important până astăzi, se explică de ce principala mea ocupație nu a putut fi aceea de marinari; acest atavism însă, care se zbate în sângele meu, m-a făcut să arunc întotdeauna o privire plină de grijă și de dragoste către Marina noastră”.

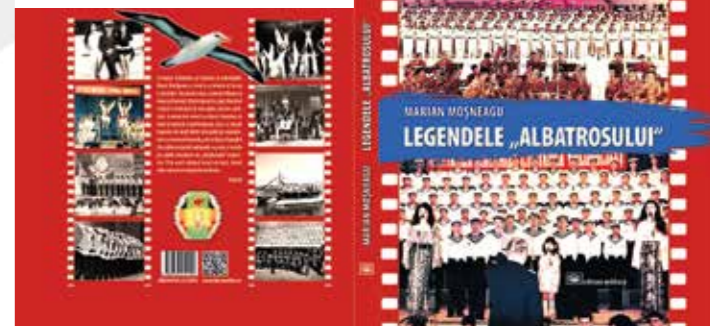
În anul 1937, Federația Română de Sporturi Nautice a organizat prima caravană nautică din țară, sub numele „Caravana Marele Voievod Mihai”, iar în perioada 15 iulie 8 - august 1938, prima crucieră nautică oficială, de la Turmu Severin la Mamaia, scopul urmărit fiind „propaganda spiritului nautic”.

Ultima mare serbare postbelică organizată de Sfânta Maria a avut loc la Constanța pe 15 august 1947, ca „o încoronare a activității Marinei prin dragajele executate de Flotila Fluvială și Flotila de Dragaj Maritim”.

Tablou de stindarde și mărci ale Marinei de Război.

Coperta lucrării „Legendele Albatrosului”.

Contraamiral de flotilă Ion-Cristian LIȘMAN
Comandant al Componentei Operaționale Navale
și locțiitor al șefului Statului Major al Forțelor Navale

A absolvit Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza” în anul 1988 și apoi Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Facultatea Navigație și Inginerie Navală. Și-a început cariera militară în funcția de comandant vedetă torpiloare la Brigada 29 Vedete. Între 1995-2001 a fost comandant

unitate de luptă Arme sub apă la dragorul de bază 13 și ulterior ofițer secund la aceeași navă. În anul 2001, a fost numit comandant al dragorului maritim *Lt. Dimitrie Nicolescu* (Dm 29) iar în anul 2004 a fost numit șef al Operațiilor și instrucției la Divizionul 146 Nave Minare-Deminare. În perioada 2006-2008, și-a desfășurat activitatea la Statul Major al Forțelor Navale. În anul 2010 a fost numit șef al Operațiilor și instrucției la Centrul 243 Radioelectronic și Observare „Callatis”, fiind apoi promovată succesiv pe funcțiile de șef de Stat Major și locțiitor al comandantului pentru informații în aceeași unitate. La 1 decembrie 2016, a fost numit comandant al Centrului 39 Scafandri, iar la data de 15 iunie 2018 a fost numit locțiitor pentru Resurse al șefului Statului Major al Forțelor Navale. Începând cu data de 1 septembrie 2020 a fost numit comandant al Componentei Operaționale Navale și locțiitor al șefului Statului Major al Forțelor Navale. Prin Decretul Prezidențial nr.1018, la data de 29 noiembrie 2018, a fost înaintat la gradul de contraamiral de flotilă.

CONDUCEREA FORTELOR NA VALE ROMÂNE

Contraamiralul Mihai PANAIT
Șeful Statului Major
al Forțelor Navale

Nave Dragoare și la Brigada 61 Nave Dragoare; a fost comandant al puiorului de mine *Viceamiral Ioan Murgescu* (PM 271), șef al operațiilor, șef de stat major și locțiitor al comandantului Divizionului 146 Nave Minare Deminare, șef al Biroului EOD și protecția forței la Componenta Operațională Navală. În perioada 2009-2013, a fost comandantul fregatei *Regele Ferdinand*, cu care a participat la Operația NATO ACTIVE ENDEAVOUR (2010) pentru monitorizarea traficului maritim din Marea Mediterană, Operația ONU, UNIFIED PROTECTOR (2011) pentru impunerea embargoului împotriva Libiei și Operația EU NAVFOR ATALANTA (2012) de luptă împotriva pirateriei navale în Golful Aden și Oceanul Indian. În anul 2013 a fost numit locțiitor al șefului de Stat Major pentru Instrucție la Comandamentul Flotei, iar în luna iunie 2016 a fost numit șef de Stat Major al aceleiași unități. La data de 15 iunie 2018 a fost numit locțiitor pentru Operații și Instrucție al șefului de Stat Major al Forțelor Navale, la 1 august 2019 a fost numit Comandant al Flotei, iar la 30 iunie 2020 a fost numit șef al Statului Major al Forțelor Navale.

A absolvit Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza” din Constanța (1986) și Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Facultatea Navigație (1991). După absolvirea academiei a fost repartizat pe funcția de comandant Serviciu de Luptă Artilerie și Rachete Navale la dragorul maritim *Lt. Remus Lepri* (Dm 24), iar în 1994 a fost numit ofițer secund pe dragorul maritim *Lt. Dimitrie Nicolescu* (Dm 29). Începând cu anul 1996, a îndeplinit funcții în statul major al Divizionului 176

Prin Decretul Prezidențial nr. 1117, la data de 1 decembrie 2017, a fost înaintat la gradul de contraamiral de flotilă, iar prin Decretul Prezidențial nr. 958, la data de 1 decembrie 2019, a fost avansat la gradul de contraamiral.

Contraamiral de flotilă Cornel-Eugen COJOCARU
Locțiitor pentru operații și instrucție
al șefului Statului Major al Forțelor Navale

A absolvit Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza în 1988, apoi a urmat cursurile Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Facultatea de Navigație (1988-1993). După absolvirea academiei navale, a îndeplinit succesiv, funcția de comandant pe vedetele

maritime pentru scafandri *Jupiter* și *Venus*, iar începând cu anul 1998, a îndeplinit funcțiile de ofițer cu operațiile la Divizionul 175 Nave Scafandri din Centrul 39 Scafandri, comandant serviciu de luptă pe nava maritimă pentru scafandri *Emil Racoviță*, ofițer secund la nava logistică pentru scafandri de luptă *Midia* (283) și comandant al acestei nave. Începând cu anul 2004 a îndeplinit funcțiile de comandant al Navei Școală *Constanța*, șef de Stat Major la Divizionul 150 Rachete Navale, respectiv comandant al fregatei *Mărășești* (2010-2016). În anul 2017, a fost numit locțiitor al șefului de Stat Major pentru instrucție al Comandamentului Flotei și, din luna octombrie 2018, a fost numit pe funcția de șef de Stat Major al Comandamentului Flotei. La data de 1 martie 2021, a fost numit pe funcția de locțiitor pentru operații și instrucție al șefului Statului Major al Forțelor Navale. Prin decretul prezidențial nr. 986 din 27 noiembrie 2020, la data de 1 decembrie, a fost înaintat la gradul de contraamiral de flotilă.

Comandor Valentin PUFULESCU
Director al Statului Major al Forțelor Navale

Și-a început cariera în Forțele Navale în luna august 1977, odată cu intrarea la Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza” din Constanța. A absolvit Institutul Militar de Marină „Mircea cel Bătrân” în anul 1985, prima funcție îndeplinită fiind cea de comandant Unitate de luptă Observare, transmisiuni și radiolocație, la vedeta purtătoare de rachete *Eretele* (VPR

198). În perioada 1988-1991, a lucrat ca ofițer specialist în Secția Rachete navale din Mangalia, a făcut parte din primul echipaj al navei purtătoare de rachete *Pescărușul* (NPR 189) și ulterior a îndeplinit diferite funcții în cadrul Divizionului Nave purtătoare de rachete până în anul 2000, când a fost numit ofițer de legătură pentru Forțele Navale în cadrul Biroului American de Cooperare în Domeniul Apărării (ODC) la București. În anul 2001, a fost numit în funcție la Secția relații internaționale din Statul Major al Forțelor Navale, pe care avea să o conducă apoi. În perioada noiembrie 2007 – noiembrie 2010, a fost șef Secție Cooperare militară la Comandamentul Aliat Întrunit – JFC Naples. După întoarcerea de la post, a îndeplinit funcția de șef Secție Personal în străinătate din cadrul Direcției personal și mobilizare a Statului Major General. În anul 2014, a fost numit locțiitor pentru Resurse umane al șefului de Stat Major (ACOS N1) la Comandamentul Naval Aliat (MARCOM), de la Northwood, Marea Britanie, iar în iunie 2018 a fost numit director al Statului Major al Forțelor Navale.

Comandor ing. Nicolae Daniil TRICĂ
Locțiitor pentru resurse al șefului Statului Major
al Forțelor Navale

A absolvit Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza, în anul 1987, iar în perioada 1988-1993, a urmat cursurile Facultății de electronică și informatică din Academia Tehnică Militară, specialitatea „Inginer de radiolocație navală și hidrolocație”. Și-a început cariera în marină pe funcția de comandant Unitate de luptă observare, transmisiuni și electronică la Dragorul Maritim *Lt. Dimitrie Nicolescu* (Dm 29). Începând cu anul 1998, a fost șef comunicații în Divizionul 79 Fregate din Brigada 56 Nave Antisubmarin. În luna februarie 2001, a fost promovată la Statul Major al Forțelor Navale unde, până în 2013, a fost încadrat pe diferite funcții de execuție și de conducere în cadrul Serviciului Logistic (ofițer de stat major, șef de birou și șef de secție), cu atribuții și responsabilități în domeniul cercetării-dezvoltării și în cel al mentenanței navelor și tehnicii din înzestrarea Forțelor Navale. În perioada 2013 – 2017, a îndeplinit funcția de șef al Serviciului Logistic din Statul Major al Forțelor Navale și,

de la 1 februarie 2018, a fost numit șeful Oficiului pentru Resurse al acestei categorii de forțe. La data de 1 martie 2021, a fost numit locțiitor pentru resurse al șefului Statului Major al Forțelor Navale.

Regina Maria în mijlocul marinarilor.

REGINA MARIA ȘI MAREA

Casa Regală a României a avut mereu o relație strânsă cu Marina, contribuind decisiv la dezvoltarea ei. După ce, la sfârșitul secolului al XIX-lea, Coroana a sprijinit proiecte precum construcția podului de la Cernavodă și a Portului Constanța, atenția ei a fost atrasă și de crearea unui turism adevărat la Marea Neagră. Unul dintre simbolurile prezenței Casei Regale la malul mării a fost vila regală din port, amenajată de Regele Carol I și locul unde Regina Elisabeta a scris unele lucrări.

În timpul domniei Regelui Ferdinand I, vila a fost modernizată și preluată de către Regina Maria, care i-a dat și denumirea de „Cuibul Reginei”, în timp ce orașul și stațiunea Mamaia au cunoscut o epocă de dezvoltare deosebită.

Ca semn al recunoașterii rolului determinant al familiei regale în evoluția litoralului, Administrația Constanței a donat Casei Regale aproape 35 de mii de metri pătrați în Mamaia, iar Regina Maria a ridicat pe acel loc „perla Coroanei de la Marea Neagră”, vila regală de la Mamaia.

Distrugătorul Regina Maria în misiune.

Contraamiralul Horia Macellariu la bordul distrugătorului Regina Maria în portul Sulina.

NMS Regina Maria și submarinul Delfinul în Portul Constanța.

Muzeul Național Marinei Române Statul Major al Forțelor Navale

Distrugătoarele tip „R”: Regele Ferdinand și Regina Maria

După realizarea Statului Național Unitar Român, la 1 decembrie 1918, în deceniul al treilea al secolului al XX-lea, au fost elaborate noi programe de dotări navale, în condițiile în care potențialul de apărare a independenței și suveranității naționale, a graniței maritime, erau destul de scăzute. Posibilitățile economice ale României nu au permis realizarea unui parc de nave militare conform acestor programe. Totuși, în anul 1926, s-au comandat, în Italia, două contratorpiloare.

Guvernul Român a pus la dispoziția Ministerului de Război un credit de un miliard de lei, pentru a se comanda în Italia materiale de război. Ministrul, după ce a luat avizul Marelui Stat Major și al Inspectoratului General al Marinei, a decis ca întregul credit să fie dat Marinei Regale Române, pentru a se construi două contratorpiloare, un submarin și o navă-bază.

Prin rezoluția prim-ministrului, pusă pe referatul Inspectoratului General al Marinei nr. 345 din 5.10.1926, aprobându-se comanda construcțiilor mai sus menționate, s-a procedat la întocmirea contractului cu Casa Pattison din Neapole, Italia. Acesta a fost semnat la 13 noiembrie 1926, în baza jurnalului Consiliului de Miniștri nr. 3393 din 10.11.1926, prin care se acorda pentru toate aceste construcții un credit de 880 milioane lei, din care suma de 423 milioane lei pentru cele două contratorpiloare.

Comitetul Consultativ al Marinei, într-una din ședințele sale, a discutat proiectele navelor respective, caracteristicile armamentului și posibilitățile de folosire în luptă. Drept urmare, a fost trimisă la Neapole o comisie de supraveghere a construcției navelor, formată din ofițeri și maiștri, printre care s-a aflat și locotenent-comandorul Alexandru Știubei și ofițerul mecanic clasa III-a Ștefan Botel.

Construcția navelor a început în anul 1927 și a fost terminată în anul 1930, când, la 7 septembrie, au sosit în țară. Acestea au fost întâmpinate, în larg, de distrugătoarele Mărăști și Mărășești, la bordul cărora se ambarcase comandantul marinei, viceamiralul Vasile Școdrea, comandantul Diviziei de Mare, contraamiralul Pantazzi și ofițeri de marină cu familiile. La ora 13, după salutul pământului patriei, navele au intrat în portul Constanța. Conform Ordinului de zi nr. 35 al Comandamentului Marinei, navele au intrat în serviciul României în ziua de 7 septembrie 1930, înscriindu-se în ordinea de bătaie a Diviziei de Mare.

La 27 mai 1931, în portul Constanța, au avut loc festivitățile prilejuite de botezul distrugătoarelor Regele Ferdinand și Regina Maria și de decorarea bricului Mircea cu „Semnul onorific pentru 40 de ani de serviciu”, la care au participat Regele Carol al II-lea, Nicolae Iorga, președintele Consiliului

NMS Regina Maria, 1934.

de Miniștri, generalul Ștefănescu-Amza, ministrul armatei, și Dimitrie Ghica, ministrul de externe. În alocuțiunea sa, Regele Carol al II-lea a spus în încheiere: „Încredințez aceste două nave marinarilor mei pentru a veghea și păzi hotarele maritime ale țării, brăzdând mările, pentru a purta pavilionul românesc în țările cele mai îndepărtate.”

La data intrării în serviciu, distrugătoarele Regele Ferdinand și Regina Maria erau cele mai moderne nave de luptă din Marea Neagră. Caracteristici: deplasament 1540 t (2000 t în plină încărcătură); dimensiuni 101x9x3,5 m; turbine Parsons de 45.000 CP; viteză 37 Nd. Artilerie: V/120 mm tragere centralizată, I/76 mm AA, II/37 mm AA, mitr. II/13,2 mm; 6 TLT/533 mm, posibilitatea de ambarcare a 40 de mine marine pe punte.

Încadrate în Divizia de Mare, cele patru distrugătoare au fost constituite în două grupuri: Grupul distrugătoarelor tip „M” și Grupul distrugătoarelor tip „R”.

Echipajul distrugătorului *Regina Maria*.

Contraamiralul Gheorghe Marin, șeful Statului Major al Forțelor Navale înmânând căpitan-comandorul Valentin Borșaru, comandantul fregatei *Regina Maria*, pavilionul navei *Portsmouth*, 2005.

Aspect de la sosirea în țară a fregatei *Regina Maria*, 2005.

Family Photo cu o parte din echipajul fregatei *Regina Maria* în *Portsmouth* la ceremonia de intrare a navei în serviciul Forțelor Navale, 2005.

Tot în anul 1931, prin Decretul nr. 1914 din 6 iunie 1931, navele de luptă ale Marinei Militare au adăugat înaintea numelui titlatura N.M.S. (Nava Majestății Sale).

În iulie 1931 distrugătoarele *Regele Ferdinand* și *Regina Maria* li s-au montat busole giroscopice, perfecționându-se, astfel, mijloacele de navigație ale acestui tip de nave. În anii 1932-1933, cele două grupuri de distrugătoare, constituite în Escadra de distrugătoare, comandată de Comandorul Gheorghe Koslinski, au executat antrenamente de luptă, în vederea instruirii echipajelor, printre care: urmărirea

submarinelor inamice, lansări de bombe antisubmarine, lansări de mine și trageri de artilerie, lansări de torpile, ședințe de tragere pe timp de noapte.

La începutul anului 1935, distrugătoarele și alte tipuri de nave au fost dotate cu tunuri de 37 mm A.A., ceea ce a dus la dezvoltarea pregătirii artileristice a echipajelor distrugătoarelor. În martie 1935, distrugătorul *Regele Ferdinand* a executat, pentru prima oară în marină, o tragere A.A. cu tunul de 76 mm, asupra unei manșe remorcate de un avion la înălțimea de 1500 – 2000 m și la o distanță de tir de aproximativ 4000 m.

În luna aprilie 1937 distrugătorul *Regina Maria* a plecat într-un lung marș în Anglia, la *Portsmouth*, prilejuit de festivitățile nautice care au avut loc cu ocazia încoronării regelui George al VI-lea al Marii Britanii. Comandantul marșului a fost contraamiralul Victor Schmidt.

După plecarea din Constanța, nava a făcut escale în Malta, Lisabona și Le Havre, ajungând, la 12 mai 1937, în portul *Portsmouth*, unde participat la parada navală a încoronării, alături de alte 17 nave străine și 145 nave engleze. La înapoiere, distrugătorul *Regina Maria* a făcut escale la Lisabona, Gibraltar, Alger și Malta, ajungând la 15 iunie în Constanța, după ce parcursese 6 500 de mile marine.

În anul următor, distrugătorul *Regina Maria* a primit misiunea de a reprezenta țara la serbările care au avut loc cu prilejul căsătoriei prințului moștenitor al Greciei, avându-l la bord pe Marele Voievod Mihai, moștenitorul tronului României.

Distrugătorul, comandat de căpitan-comandorul Alexandru Stoianovici, a părăsit portul Constanța în ziua de 4 ianuarie, ora 20. În timpul nopții, vântul de nord-est s-a amplificat,

ajungând la forța de 8-9 și amenințând cu răsturnarea navei. Valurile puternice au rupt gruilă de oțel, bastoanele de la balustrade au fost smulse, bărcile au fost scoase din legături și au fost sparte și aruncate în mare, chesoanele tunurilor au fost dezrădăcinate.

În dimineața zilei de 5 ianuarie 1938, încercând să intre la adăpost, la *Caliacra*, nava a fost pe punctul de a fi răsturnată, ca urmare a valurilor care veneau dintr-un bord. Legătura cu uscatul a fost întreruptă, din cauza rușii antenei stației radio. Drept urmare, a fost trimisă nava S.M.R. *Dacia*, pentru a-i da asistență și a transmite știri privind situația distrugătorului. În ziua de 6 ianuarie, distrugătorul *Regina Maria* s-a întors la Constanța, intrând în port, grav avariat de furtună.

În anul 1939, în urma modernizării Șantierului Naval Galați, toate cele patru distrugătoare au intrat în reparații generale, la fel ca și alte nave din dotarea Marinei Regale Române. În ajunul celui de Al Doilea Război Mondial aproape întreaga muniție necesară artileriei se fabrica în țară, iar cele patru distrugătoare au fost dotate cu tunuri A.A. de 37 mm, tip SKC model german 1936, care au întărit forța de foc a acestor nave în condițiile în care misiunile pe timp de război s-au amplificat.

Din luna mai 1941, distrugătoarele au început să părăsească Șantierul Naval Galați, în urma urgentării lucrărilor de reparații și a noilor dotări. La 20 mai 1941, distrugătorul *Regina Maria* a plecat spre Constanța pentru completarea lucrărilor.

La intrarea României în cel de Al Doilea Război Mondial, se aflau în stare operațională numai distrugătoarele *Regina Maria* și *Mărăști*. Aceste nave au participat, în ziua de 26 iunie 1941, împreună cu alte forțe ale Marinei Regale Române, printre care puitorul de mine *Murgescu* și canoniera *Stihi*, la lupta navală din zona *Tuzla*, împotriva a două nave militare sovietice, crucișătoarele *Moscova* și *Harkov*, care aveau un deplasament de 5900 t fiecare.

Focul artileriei distrugătoarelor românești, precum și cel al bateriei germane „*Tirpitz*” „*au obligat navele sovietice să schimbe de drum și să ajungă în situația de a sări pe minele noastre*”, după cum relatează presa vremii. Drept urmare, crucișătorul *Moscova* s-a scufundat, iar *Harkov* s-a retras avariat.

Misiunile Escadrilei de Distrugătoare, în timpul războiului, au constat în siguranța transporturilor de trupe și de materiale, în protecția navelor care executau mineri în zonele de litoral ale țării noastre și în zone ale teatrului de operațiuni din nordul Mării Negre. În campaniile din anii 1941-1944, datorită capacității lor superioare de luptă, distrugătoarele *Regele Ferdinand* și *Regina Maria* au fost întrebuințate, cu precădere, în misiuni de apărare a litoralului, escortarea convoaielor petroliere pe drumul Bosforului, la *Odessa* (1941-1943), *Crimeea* (1943-1944); precum și la „Operațiunea 60.000”, cea mai importantă operație aero-navală din Marea Neagră,

desfășurată pentru retragerea trupelor germano-române din *Crimeea* ocupată de sovietici.

După 5 septembrie 1944, toate navele Marinei Regale Române, inclusiv distrugătoarele *Regele Ferdinand* și *Regina Maria*, au fost capturate de către sovietici. Acestea au fost înapoiate României în anul 1951, rămânând în serviciu timp de încă un deceniu.

Fregata Tip 22 *Regina Maria* (F 222)

Fosta fregată britanică *HMS London*, fregată de tip 22, generația a II-a. Operațiunile de construcție a navei au demarat la 23 februarie 1982. A fost lansată la apă la 27 octombrie 1984. Operațiunea de comisionare a avut loc în 1987, iar nava a primit numele *Bloodhound* și numărul de bordaj F95. La solicitarea primarului capitalei britanice, în amintirea distrugătorului clasa *County*, nava a preluat numele de *HMS London*, același nume cu orașul Londra, tradiție foarte populară în Marina Regală Britanică.

În anul 1988, nava a fost dislocată în Marea Baltică, având misiunea de a testa echipamentul de detectare submarină pe navele rusești. În anul 1991, a fost dislocată ca navă comandant în forța Royal Navy din Golful Persic, iar

Instantaneu de la ceremonialul de intrare în serviciul Forțelor Navale Române a fregatei Regina Maria.

Ziua Veteranilor de Război sărbătorită la bordul fregatei Regina Maria de echipajul navei, foștii membri ai echipajului distrugătorului Regina Maria și conducerea Flotei, 2008.

Photex la exercițiile desfășurate de SNMG-2, 2021.

MR

Aspect din OPS-Room-ul fregatei Regele Ferdinand, 2005.

În anul 1993 a participat activ la Războiul din Golf. În anul 1995, a participat la războiul din Bosnia. În noiembrie 1998, a desfășurat exerciții în Marea Neagră cu nave militare ale României și ale Ucrainei, iar în perioada 21-24 noiembrie a vizitat portul Constanța. A ieșit din serviciul Royal Navy în anul 1999. În perioada în care a fost în serviciu, HMS London a parcurs peste 300.000 Mm, a fost dislocată în climate de la arctic la tropical și a navigat o durată care depășește 35.000 de ore, ceea ce înseamnă o rată de utilizare mai mare de 25% din ani. În anul 2004, a început parcurgerea unui program de regenerare a fregatei, program care a asigurat parametrii inițiali ai tehnicii de la bord și prin care au fost montate sisteme noi de tehnică și armamente.

La data de 1 august 2004, a intrat în vigoare statul de organizare al fregatei Regina Maria, nava cu numărul de bordaj F 222. În aceeași lună, cadrele militare din echipajul fregatei au început, în țară, pregătirea centralizată, iar la data de 30 martie 2005 întregul echipaj a fost dislocat în Baza Navală Nelson din Portsmouth, Marea Britanie, pentru pregătirea de luare în primire a navei.

La data 16 aprilie 2005, a fost semnat acordul de recepție a fregatei Regina Maria de către Comisia de Acceptanță, iar la data de 21 aprilie 2005 a avut loc ceremonialul de înmănare a pavilionului navei și de intrare a acesteia în serviciul Forțelor Navale Române. La data de 14 iulie 2005 fregata a părăsit Baza Navală Nelson, Portsmouth, începând marșul către țară, unde a ajuns la 25 iulie 2005. În prezența președintelui României, E.S. domnul Ion Iliescu, a avut loc ceremonialul de primire a fregatei Regina Maria în portul Constanța, nava intrând în subordinea Comandamentului Operațional Naval.

Nava a participat la numeroase exerciții, operații și misiuni naționale și internaționale, dintre care menționăm: Operația NATO ACTIVE ENDEAVOUR (2006, 2009, 2011, 2013); NIRIIS (2007); BREEZE (2014, 2016, 2020); SEA BREEZE (2016, 2020); Operația NATO SEA GUARDIAN (2020, 2021); grupări navale permanente ale NATO SNMG 2 (2016, 2020, 2021). La data de 3 august 2009, au avut loc primele apunțări, pe timp de noapte, cu elicopterul IAR 330 Puma NAVAL, pe fregata Regina Maria, iar în luna octombrie 2009 aceasta a devenit prima navă militară a României care a luat comanda unei grupări navale NATO.

Fregata Regina Maria este capabilă să execute lupta în toate cele trei medii: la suprafață, aerian și sub apă. Principalele misiuni pe care le poate îndeplini sunt: navă de comandă a unei grupări navale, participarea la operațiuni comune sau colective, supravegherea situației navale și controlul traficului maritim în marea teritorială, zona contiguă și în zona economică exclusivă, protecția căilor de transport

și de comunicații maritime, sprijinirea forțelor specializate în combaterea poluării apelor maritime, contrabandei și transporturilor ilicite de armament și droguri, participarea la acțiuni naționale și internaționale de căutare și salvare pe mare sau ajutor umanitar, instruirea navală pe mare.

Prin Nota Documentară a Serviciului Istoric al Armatei cu nr. A 3471 din 15 iulie 2010, fregata Regina Maria este recunoscută ca fiind continuatoare a tradițiilor distrugătorului Regina Maria, intrat în serviciu la data de 7 septembrie 1930 (ziua navei).

Caracteristici: deplasament - 4.900 tdw, lungime - 148,2 m, lățime - 14,75 m, viteză maximă - 30 Nd, pescaj maxim - 6,4 m, număr punți - 8, autonomie - 4500 Mm, echipaj: 205 (ofițeri: 18, maiștri militari: 77, militari angajați pe bază de contract: 110); armament: tun super-rapid 76 mm Oto Melara, instalații lansare torpile, sistem de comandă asistat de calculator, instalații de bruiaj pasiv, sisteme de luptă electronică, 9 sisteme radar, sistem de propulsie, 4 turbine Rolls-Royce, elice cu pas variabil, 4 Diesel generatoare a câte 1 MW la 450 V/60Hz/3faze

Fregata Regina Maria părăsind Portul Militar Constanța pentru a se integra în gruparea SNMG2.

Numele navei scris pe bordul tribord.

Aspect din comanda de marș a fregatei Regina Maria, 2007.

FORȚELE NAVALE ROMÂNE ÎN IMAGINI

PORTUL MILITAR CONSTANȚA. Pregătirea pentru ridicarea pavilionului, geacului și marelui pavoaz la navele aflate în Portul Militar Constanța de Ziua Marinei Române. 2020, August, 15. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Fregata *Mărășești* (F111) survolată de un MIG-21, la repetiția organizată pentru exercițiul „Forțele Navale Române 20”. 2020, August, 13. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

PORTUL MILITAR CONSTANȚA. Discursul Președintelui României E.S. domnul Klaus Iohannis de Ziua Marinei Române. 2020, August, 15. (Foto: M.m. Il Cosmin Costea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Onorul acordat de oficialitățile prezente pe fregata *Regina Maria*, navelor participante la repetiția organizată pentru exercițiul „Forțele Navale Române 20”. 2020, August, 13. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MR

MAREA NEAGRĂ. Defilarea navelor la finalul exercițiului „Forțele Navale Române 20”. 2020, August, 15.
(Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Aspect din timpul exercițiului „Forțele Navale Române 20”. 2020, August, 15.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

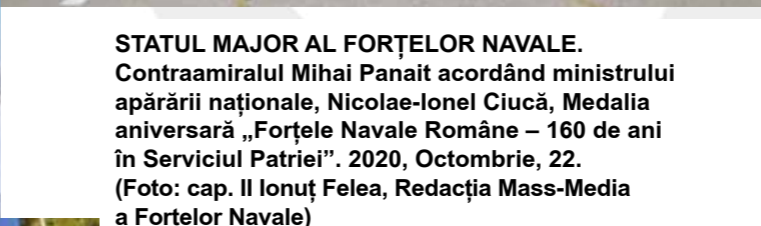
MR

FREGATA „REGINA MARIA”. E.S. domnul Klaus Iohannis primind marca distinctivă a președintelui României de la contraamiralul Mihai Panait, șeful Statului Major al Forțelor Navale. 2020, August, 15.
(Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

BAZA 95 AERIANĂ BACĂU. Viitorii piloți ai marinei deplasându-se spre elicopterul Puma Naval nr. 140. 2020, Septembrie, 2.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

STATUL MAJOR AL FORȚELOR NAVALE. Contraamiralul Mihai Panait acordând ministrului apărării naționale, Nicolae-Ionel Ciucă, Medalia aniversară „Forțele Navale Române – 160 de ani în Serviciul Patriei”. 2020, Octombrie, 22.
(Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MUNȚII CARPAȚI. Căpitan-comandorul Bogdan Curcă, la manșa elicopterului IAR-330 Puma Naval pe traiecul Câmpia Turzii- Brașov. 2020, Septembrie, 2.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

PORTUL MILITAR CONSTANȚA. Pregătirea elevilor de anul I de la Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” la bordul Navei-Școală *Mircea*. 2021, Aprilie, 21. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

BABADAG. Aspect din timpul marșului executat de soldații profesioniști aflați la instruire în cadrul Regimentului de Infanterie Marină. 2021, Februarie, 4. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA MARMARA. Instantaneu din comanda de marș a navei maritime hidrografice *Căpitan-comandor Alexandru Cătuneanu*, navigând spre Patras. 2021, Martie, 23. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

DUNĂREA. Pregătirea navelor fluviale pentru a pleca în marș din Portul Călărași spre Giurgiu. Forțe protection la post! 2021, Mai, 19. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

PORTUL MILITAR CONSTANȚA. Elevii de anul I de la Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” la front pe Nava-Școală *Mircea*, pregătiți pentru plecarea în marșul de instrucție. 2021, Aprilie, 24.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Instantaneu din timpul exercițiului TOMIS 21. La bordul fregatei *Mărășești* a fost ambarcat statul major al exerciției și contraamiralul de flotilă Cornel Cojocaru, locțiitor pentru operații și instrucție al șefului SMFN. 2021, Mai, 12.
(Foto: M.m.p. Andrei Pap, Flotila 56 Fregate „Contraamiral Horia Macellariu”)

CONSTANȚA. Aspect din timpul ceremonialul desfășurat la Monumentul Eroilor din Războiul de Independență, situat pe esplanada Casei de Cultură. 2021, Mai, 9.
(Foto: M.m. Il Cosmin Costea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

POLIGONUL BABADAG. Participarea infanteriștilor marini la exercițiul DACIA LIVEX. 2021, Mai, 12.
(Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

DUNĂRE. Comandorul Octavian Mocanu, coordonând misiunile navelor fluviale la exercițiul „DACIA 21 LIVEX”. 2021, Iunie, 8. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

CAPU MIDIA. Infanteriștii marini implicați în desfășurarea exercițiului de antrenament în teren SUMMER STORM 21. 2021, Iunie, 10. (Foto: Regimentul de Infanterie Marină)

CONSTANȚA. Contraamiralul Mihai Panait, șeful Statului Major al Forțelor Navale acordând gradul de elev plutonier major, elevei plutonier Florentina Albu de la Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza”. 2021, Iunie, 24. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

CONSTANȚA. Studenții de anul I din Academia Navală „Mircea cel Bătrân” în timpul susținerii examenelor de final de an. 2021, Iunie, 14. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Elevii fruntași Claudiu Brindea și Tudor Melinte de la Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu” în stagiul desfășurat la bordul distrugătorului american USS Ross (DDG 71) pe timpul exercițiului SEA BREEZE 21. 2021, Iunie, 30. (Foto: www.navy.ro)

CIUREA. Contraamiralul de flotilă Cornel Rogozan, comandantul Flotei Fluviale „Mihail Kogălniceanu”, împreună cu unul dintre elevii Școlii Gimnaziale „Comandor Alexandru Cătuneanu” din satul Lunca Cetățuii. 2021, Iunie, 10. (Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

DUNĂRE. Vedeta fluvială Lt. Aurel Cornățeanu, din Divizionul 88 Vedete fluviale „Amiral Gheorghe Sandu”, pe timpul participării la exercițiul întrunit „DACIA 21 LIVEX”. 2021, Iunie, 8. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

POLIGON BABADAG. Infanteristii marini pe timpul desfășurării unui exercițiu de antrenament în teren cu trageri de luptă. 2021, Iulie, 9. (Foto: M.m. Il Cosmin Costea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Aspect din timpul exercițiilor desfășurate de fregata *Regina Maria* împreună cu fregata *HNMS Evertsen* din Țările de Jos. 2021, Iunie, 30. (Foto: M.m.p. Andrei Pap, Flotila 56 Fregate „Contraamiral Horia Macellariu”)

PORTUL ODESSA. Aspirant Alexandra Elena Chiriță, la bordul fregatei *Regina Maria*. 2021, Iulie, 4. (Foto: M.m.p. Andrei Pap, Flotila 56 Fregate „Contraamiral Horia Macellariu”)

CONSTANȚA. Elevii de anul I din Academia Navală „Mircea cel Bătrân” pe timpul desfășurării practicii marinărești la Secția de pregătire marinărească și sporturi nautice Palazu Mare; salutul din barcă. 2021, Iulie, 14. (Foto: M.m. Il Cosmin Costea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

CONSTANȚA. Elevii de anul I din Academia Navală „Mircea cel Bătrân” pe timpul desfășurării practicii marinărești la Secția de pregătire marinărească și sporturi nautice Palazu Mare; matelotaj și noduri marinărești. 2021, Iulie, 14.
(Foto: M.m. Il Cosmin Costea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

CONSTANȚA. Family Photo cu absolvenții Secției militare a Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Promoția 2021 „Regele Mihai I - 100”. 2021, Iulie, 29.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

MAREA NEAGRĂ. Exerciții desfășurate la bordul dragorului maritim *Lt. Lupu Dinescu*, pe timpul marșului Constanța-Varna. 2021, Iulie, 7.
(Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

BUCUREȘTI. Schimb de cadouri oficiale între contraamiralul Mihai Panait, șeful Statului Major al Forțelor Navale și viceamiralul Keith Blount, comandantul Comandamentului Maritim Aliat. 2021, Iulie, 22.
(Foto: sg. maj. Cristian Vlăsceanu, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

CONSTANȚA. Family Photo cu absolvenții Școlii Militare de Maiștri Militari Navale „Amiral Ion Murgescu”, Promoția 2021 „Regele Mihai I - 100”. 2021, Iulie, 30.
(Foto: P.c.c. Cristina Simbeteanu, Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale)

Ochiul Flotei

7 iulie 2021, MAREA NEAGRĂ.

Pregătirea manevrei pupa a dragorului maritim *Lt. Lupu Dinescu* pentru executarea unei secvențe de transfer de materiale ușoare. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

21 iulie 2021, București. Detașamentul infanteriștilor marini, participant la misiunea Resolute Support din Afganistan, 2019, defilând pe sub Arcul de Triumf. Foto: SMFN

24 iunie, CONSTANȚA. Family Photo cu participanții la prima ediție a conferinței „Noi concepte, tehnologii și echipamente pentru dezvoltarea Forțelor Navale Române”. (Foto: cap. Il Ionuț Felea, Redacția Mass-Media a Forțelor Navale)

COLABORATORI

23 octombrie 2020, MAREA NEAGRĂ. Photex pe timpul exercițiului desfășurat de fregata *Mărășești* și distrugătorul britanic *HMS Dragon*. (Foto: www.navy.ro)

MR

FORTILE NAVALE ROMANE
ONORARE LOIA UTATE PROFESIONALISM

